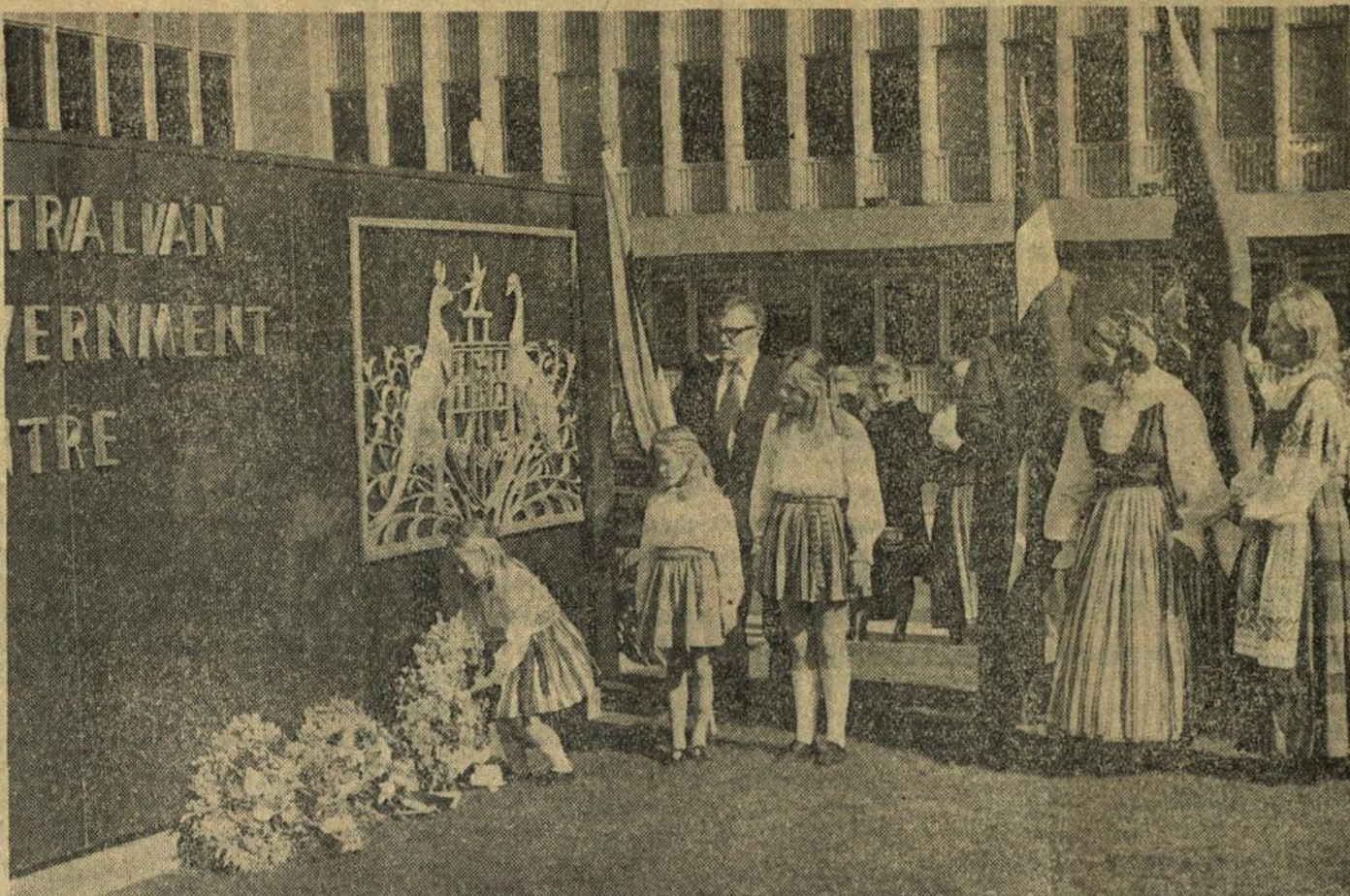

KENGŪRŲ TEISMAS
AUSTRALIJOJE

RIMAS DAIGŪNAS

Kengūrų teismo sąvoka, nėra abejonės, kilo iš Australijos žemyno. Sterblinis žinduolis yra Australijos atrakcija. Jis visai šoliuoja Australijos dykumose. Pagal tą šoliavimą vadina teisma, kuris nesilaiko logikos, doko įstatymus, skelbia absurdiškus sprendimus.

Ir kas galėjo laukti, kad pagavusi krašto valdžią Gough Whitlamo vyriausybė, per rinkimus prisistatėsi savo žmonėms besirūpinanti darbo žmonių interesais, imes į totalinės diktatūros narvą okupuotą Pabaltijį? Kas galėtų manyti, kad Australijos vyriausybė praktikuoja kengūrų teismą tarptautinėje pasaulio teisėje?

Kalbame apie visiems mums žinomą Australijos vyriausybės pareiškimą laikyti Lietuvą, Latviją ir Estiją Sovietų Sąjungos teritorija. Šiuo kengūrų teismo aktu australai įrodė, kilę iš elemento, kurį britai savo laiku trėmė kuo toliausiai nuo savo namų, į Australijos salą. Australai paniekino sveiką tarptautinės etikos praktiką, nusilenkė tirnijai, pakišo savo kaklą po tolimes Maskvos giljotiną. Jie, kartu, spiovė į veidą gausingai pabaltiečių išeičiai, kuri apsigyveno Australijoje ir savo gabumais stiprina Australijos gerbūvį. Jie sudavė žalingą stūmį,

vos ne vos besilaikančiai ant savo silpnų kojų tarptautinei teisėtvarkai, suniekino dargi Jungtinių Tautų gana trapius teritorinių status quo apibūdinimus.

Šitame Pabaltijo išdavimo akte slypi kažin koks šėtoniškas pakvaišimas: argi to akto australams reikėjo? kokią naudą jie iš to turės?

Nei jiems reikėjo Pabaltijį skirti sovietinio genocido lemčiai. Nei jie turės naudos iš to žmogžudiško akto. Už tai mes smerkiame Gough Whitlamo vyriausybę, taip pakvaišusią užsidėjusią ant savo galvos Kremiaus klapčiuko kepurę.

Kengūrų teismo padarinius netrukus matysime. To teismo sprendimus smerkiame.

Tokie yra patetiško pasipiktinimo pareiškimai. Juos kartoją laisvojo pasaulio lietuviai. Juos šnabždės ok. Pabaltijo gyventojai — lietuviai, latviai ir estai. Greta protestų ir pareiškimų, tikime, yra tamsūs slaptos diplomatijos pasaulis. Jo atmosfera apnuodyta 'detentės' nuotaikų tvaiku. Mums sunku tikėti, kad Australijos ambasadorius Maskvoje (kuris lankėsi 'informacinėje' kelionėje Pabaltijoje) ir JAV ambasadorius Maskvoje, neturėtų kontakto prieš Australijos sprendimą pripažinti Pabaltijo teritoriją Sovietų teritorijos dalimi. Šis pripažinimas visiškai kontrastuoja su iki šiol skelbtomis JAV tvirtinimais apie Pabaltijo okupacijos testinumą. Taip valstybės tokio kalibro, kaip Australija, nesielgia. Prieš tokios reikšmės tarptautinį aktą būna pasitarimai, kompromisai. Iki šiol JAV sukišo Australijai 500 milijonų dolerių užsienio pagalbos pavidale. Sovietų Sąjunga niekad nėra rėmusi Australijos, kurios gyvenimo standartas nepalyginamas su Sovietų Sąjungos skurdū. Argi šis Australiško kengūrų teismo aktas buvo nelogiškas naujos australiškos vyriausybės išsišokimas? Tuo mes negalime tikėti. Išsišokimais tarptautinėje arenoje nesišvaistoma.

Atsiminus 'detentės' istoriją JAV tarptautiniuose labirintuose, neužuominis sugauname, kad tas Pabaltijys tebestovi, kaip kaulas vilko gerklėj, vis pašildomuose JAV ir Sovietų Sąjungos glėbėsčiavimosi santykiuose. Ar nėra tas australiškas kengūrų teismas atsargus ir iš anksto sutartas įvadas kaip nors pašalinti kaulą iš vilko gerklės, kaip nors palengva panaikinti Pabaltijo okupacijos problemą? Čia gali būti naudinga 'detentės' nuotaikoms paaugoti Pabaltijį, kitų 'pripažinimų' ženkle. Gali būti suorganizuota kampanija: vienas atidavė Pabaltijį, ir antras, kodėl ir man, trečiam, priešintis?

Begėdiškasis kengūrų teismas, kuriam pirmininkauja G. Whitlam, gali būti begėdiško plano išduoti Pabaltijį pradžiai. Ir tarptautinį nusikaltimą lengviau kaip kiekvieną kriminalą, atlikti sutelktinam jėgom.

UŽSIENIO POLITIKA

Prezidentui Fordui pakeitus Nixoną

Rinkimų proga paprastai yra išpučiami asmeniškai nuopelnai. Prezidentas Fordas buvo išrinktas ne tautos tiesiogiai, bet paskirtas viceprezidentu Nixono ir kongreso patvirtintas. Tokia procedūra iš jo nereikalavo pažadų skinti žvaigždes iš dangaus. Perėmęs dabar prezidentūrą jis gali pasiteisinti, kad padaręs viską, ką tokiom aplinkybėm esant buvo galima padaryti t.y. toliau tęsti Nixono administracijos ūkinę ir užsienio politiką. Juo labiau, kad jis bent artimiausioje ateityje turi pasikliauti tais Sekretoriais, kuriuos paskyrė Nixonas.

Užsienio politikai, prie kurių išimtinai sustosime šian dieną, toliau vadovaus Kissingeris, kurio populiarumas palyginti visai nedaug numsmuko. Pagaliau, jei jis ir pasitrauktų ar būtų atstatytas, dabartinė JAV užsienio politika mažai kuo pasikeistų, nes iš niekur nesi-girdi alternatyvos. Ginčijamasi dėl smulkmenų, bet ne esminių dalykų. Pavyzdžiui galime paimti New York Times rugpiūčio 7 d. paskelbtas diskusijas tarp prof. Zbignievo Brzezinskio, Amerikos autoriteto sovietų klausimuose; McGeorge Bundy, Fordo fondo prezidento bei prezidentų Kennedy ir Johnsono patarėjo; senatorių Fulbrighto, senato užsienio politikos komiteto pirmininko ir Washingtono valstijos senatoriaus Henry M. Jacksono, galimo demokratų kandidato į prezidentus ir atlydžio politikos kritiko. Diskusijas pravedė laikraščio Washingtono biuro ved. C. Daniel, prez. Trumano žentas.

Į klausimą ar galima pasitikėti sovietais, jie visi atsakė, ar teisingiau — davė suprasti, kad tai ne esminis klausimas. Anot Brzezinskio: "Man atrodo, kad mes galime pasitikėti tik tuo, jog rusai saugo savo tautinius interesus, ką ir mes darome". Vėliau ta pačia tema, kalbėdamas Fulbrightas pridūrė: "Primesti kaltę už viską rusams yra ne-realu ir neteisinga. Ne dėl to, kad jie nesidžiaugtų,

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kad mums nesiseka ir nesi-stengtu tai išnaudoti".

Bet jei taip, ar lieka kokios nors vietos atlydžiui. Kad atlydys yra reikalingas ir galimas, sutiko net senatorius Jackson. Jis tik kritikavo Nixono administraciją už davimą sovietams tam tikros ūkinės naudos už tai nieko negaunant mainais iš ju. O Bundy pridūrė, kad atlydžio ieškojimas faktinai prasidėjo jau nuo Eisenhowerio administracijos laikų ir buvo tęsiamas Kennedy ir Johnsono. Prie to vedė ne pasitikėjimas rusais, bet faktas, kad abi super-valstybės nori išvengti atominio karo ir jei taip, turi bendro intereso surasti kokią formulę kaip sumažinti apsiginklavimo naštą.

Šiandien, anot Fulbrighto, ant kiekvieno iš 218 Sovietų Sąjungos miestų amerikiečiai gali numesti po 36 atomines bombas! Net ir tada, kada Kennedy šalininkai aiškino, kad Eisenhowerio - Nixono administracija prileido prie "missile gap", amerikiečiai turėjo apie 1.000 atominių bombų, o sovietai tik 80. Tai reiškia, kad jei buvo 'missile gap', tai tik amerikiečių naudai. Kad sovietų pavojus rinkiminiais sumetimais ar prieš svarstant ginklų pajėgų biudžetus yra paprastai išpučiamas, sutinka ir Brzezinskis. Bet prie to išpūtimo prisideda patys sovietai girdamiesi, kad jie jau pasiekė JAV karo galybės ar net ją pralenkė. Reikėjo Kubos krizės, kad įrodyti, jog jie blefavo.

Sutraukiant reikia pakartoti, kad visi diskusijų dalyviai sutiko, jog atlydžio su sovietais ieškojimas yra JAV nacionalinis tikslas, tik senatorius Jackson reikalavo 'kietesnio' derėjimo. To ir galima tikėtis iš Fordo administracijos dabar, bet kai priartės 1976 metų prezidentiniai rinkimai ir reikės pasigirti naujais laimėjimais, sovietai gal vėl gaus kokios progos šį tą laimėti už nieką. Čia vertėtų prisiminti pagarsėjusį 'javų biznį'. JAV turėjo didelį ja-

vų perteklių, nes mokėjo savo ūkininkams aukštesnes kainas už pasaulines rinkas. Nixono administracijai 1972 m. rinkimų proga labai rūpėjo tomis atsargomis nusi-kratyti ir kai sovietai pasiūlė po 1.95 dolerį už bušelį, ji su džiaugsmu pardavė. Vėliau paaiškėjo, kad jie būtų mokėję ir po 2,50. Motyvas tame biznyje buvo nenoras padėti sovietams, bet greičiau atsikratyti perteklių ir laimėti rinkimų palankumą. Sovietai iš to laimėjo ir tokių progų jie turės daugiau. Iš kitos pusės atlydys padėjo Washingtonui pataisyti savo pozicijas Artimuosiuose Rytuose. Čia, kaip ir Vietname, so-

VIRŠUJE: Australijos vyriausybei pripažinus Pabaltijo kraštų inkorporavimą į Sovietų Sąjungą, apie šimtas latvių, estų ir lietuvių, dauguma tautiniuose rūbuose, surengė protesto eisnę Melbourne miesto centro gatvėmis ir padėjo vainiką prie paminklo. Vietinis australų dienraštis The Herald rugpiūčio 7 išdėjo šią nuotrauką su ilgu aprašymu, apgailestaujant dėl Australijos vyriausybės tokio nedemokratiško veiksmo.

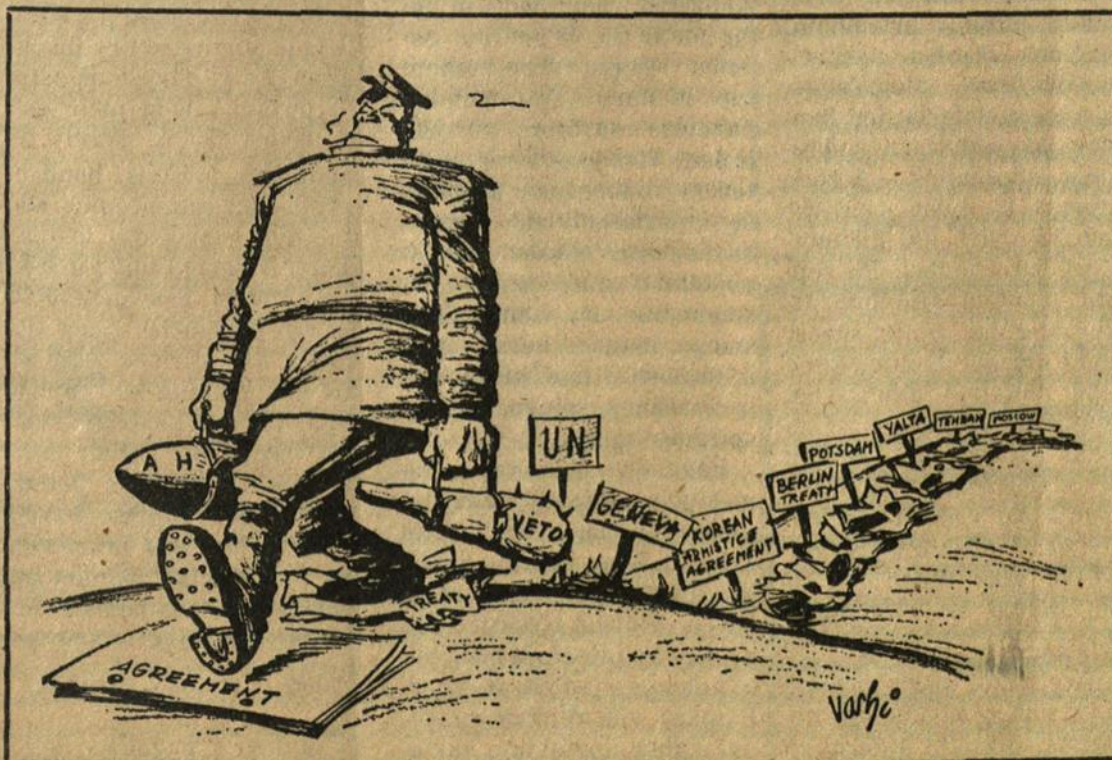
vietai, daugiausia remdami savo sąjungininkus, būtų sudarę daug daugiau sunkumų amerikiečiams. Neturėdami jokios naudos iš atlydžio, sovietai vėl gali grįžti prie senos politikos. Paskutiniai įvykiai Berlyne (susisiekimo varžymas), Sirijoje (masinis ginklų tiekimas) ir didesnės kovos Vietname neišskiria tos galimybės.

ALYTUS PRO KOMUNISTO
ŽIŪRONĄ

Kiekvienas svetimijoje gyvenęs dzūkas šiltai domisi Džukijos sostine. Koks dabar Alytus? Kokios jo gyventojų darbo ir gyvenimo sąlygos? Į tuos smalsius klausimus atsako Alytaus rajono kompartijos komiteto pirmasis sekretorius Stasys Apanavičius. Žurnalo 'Svyturys', Nr. 12, korespondentas V. Katilius pasikalbėjo su artiniu šulu apie alytiečių bėdas ir jų sąlyginius 'laimėjimus'.

Šiuo laiku Alytuje gyvena per 40 tūkstančių žmonių. Mieste veikia 15 pramonės įmonių, kuriose dirba per 14 tūkstančių. Miestas išaugo savo teritoriją iki trijų su puse tūkstančio hektarų. Šiaurinėje miesto dalyje veikia daug pramonės įmonių. Stambiosios imonės yra šaldytuvų gamykla, medvilnės kombinatas. Į šiaurės vakarus išaugo naujas miestas.

Toks yra aritmetinis Aly-

Štai kaip sovietai pildo susitarimus...

ALYTUS...

(Atkelta iš 1 psl.)

sus tikrus ar tariamus alytiečių laimėjimus priskiria partijai. Be jokio skrupulo jis dėsto apie šaldytuvų gamyklos 'gamybos žlugdymą'. Nepatyrę darbininkai, savaimė aišku, negalėjo išpildyti Maskvoje nustatytų darbo normų. Bet, štai, "partinis komitetas apsvarstė padėti", ir ... pradėjo dirbti smarkiau!

Arba, vėl "statybininkai buvo atsilikę", atėjo talkon partija, "padėtis buvo apsvarstyta", darbas pajudėjo pirmyn!

Gamyklose ir įmonėse, skundžiasi S. Apanavičius, "daug pravaikštų". Labai šlubuoja "ritmingas medžiagų tiekimas", puola "darbo našumas". Viskas tai sena komunistinės pramonės istorija. Juk Alytaus gamykloms medžiagą veža net iš Turkestano. Gi kiekvienas pažįsta sovietinio geležinkelio "punktualumą". Biurokratija suėda ir geriausiųjų darbininkų pastangas.

Mieste stoka darbininkų. Jaunimas, paprastai, neilgai išbūna vienoje vietoje. Jaunimas bėgioja po darbovietes, ieškodamas geresnės, daugiau už darbą mokančios. Alytaus medvilnės kombinate trūksta 700 darbininkų. Juos veža iš apylinkės kolūkių. Tai kainuoja kombinatui 100,000 rublių kasmet. Tad, argi galima tokioms sąlygoms esant, rimtai kalbėti apie pramonės racionalumą? S. Apanavičius ir pats supranta, kad ta pramonė sukurta Lietuvos surusinimui ir susovietinimui. Įvyko mažas neapsižiūrėjimas: visos Alytaus įmonės neįstengia mokėti pakankamai importuotiesiems iš Rusijos darbininkams. Šie bėga į Jonavos cheminių trašų gamyklą, į Naujos Akmenės cemento fabriką. Alytaus 'supramonininkas' parodė sovietinį blėfą: gamyklų pelnas eina darbininkų transportui!

Alytuje žmonės neturi kur gyventi "Šiuo metu Alytuje butų eilėje yra 3300 šeimų", sako kompartijos sekretorius. Jeigu laikysime, kad Alytuje gyvena 10,000 šeimų, trečdalis gyventojų vargsta blogiausioje sąlygoje. "Labai blogi butai senamiestyje", atvirai dėsto kompartijos sekretorius, susumuodamas sovietinius 'laimėjimus' po 30 metų tvarkymo.

Nauji namai baido žvilgsnį savo 'architektūra'. Sako S. Apanavičius: "Jų architektūra neišraiškinga, nuobodoka".

"Miesto kultūros namai tikrai neišvaizdūs", vedžioja jis mus po sovietinį Alytų, "jie sename mediniame name. Nėra tinkamų salių sceniniams renginiams". Nei viena įmonė neturi savo klubo", toliau aimanavo kompartijos pirmasis sekretorius. Ir, pagaliau, jis prisipažino vieton ant popierių Maskvos pagamintų planų duoti per metų ketvirtį 19,000 šaldytuvų, Alytaus gamykla tepagamino ... 9,000!

S. Apanavičius mums atidėto sovietinio 'ūkininkavimo' chaosą. Alytuje pristatė įmonių, bet darbininkų neturi. Į Alytų suvežtieji žmonės neturi kur gyventi. Medžiagą gamybai veža iš už kelių tūkstančių kilometrų. Atlyginimai ir darbo sąlygos netrukia žmoniu, bet ir dirbančiuosius priverčia mesti darbus ir kitur bėgti.

Ir vis dėlto su bolševikiškai-kvislingišku įžulumu šis žmogus tvirtina, kad "komunistų partija veda į gamybines pergalės"! (zz)

Čia vyko šeštoji Australijos lietuvių žiemos šventė.

AUSTRALIJOS PADANGĖJE

ANTANAS LAUKAITIS

Žiemos sporto šventė

Rugpjūčio 2-3-4 dienomis Australijos Alpių Smiggin žiemos kurorte įvyko mūsų lietuviškoji VI-ji Žiemos Sporto Šventė, kurią šiais metais rengė Sydnėjaus Sp. K. 'Kovas'. Kaip ir didžiosios lietuvių sporto šventės, kurių jau 25-ją šių metų pabaigoje švėsime Adelaidėje, taip ir dabar, jau tradicija virtusios žiemos sporto šventės, įgauna vis didesnę ir didesnę populiarumą, ypatingai mūsų jaunimo tarpe. Kiekvienais metais dalyvių skaičius vis didėja ir šiais metais šioje šventėje dalyvių ir svečių buvo virš 60, atvykusių iš Adelaidės, Melbourne, Canberros, Sydnėjaus ir... Amerikos.

Daugumas sydnėjiškių kalnų kurortus pasiekė jau savaitę prieš varžybas. Gražus oras ir mūsų veterano ir šių švenčių vieno iš pirmųjų pradininkų Petro Pilkos puikūs namai Jindabyne kalnų miestelyje priglaudė ankstyvuosius slidinėjus, kai visi kiti likusieji dalyviai pradėjo atvažinėti jau nuo ketvirtadienio ir penktadienio ryto.

Kelionę pradėjau su mūsų 'Kovo' tinklinio vadovu G. Sauka. Dideliame jo automobilyje savo partnerėmis turime mūsų gražuolės mokytojas: sydnėjiškę Violetą Bitinaitę ir, jau antri metai Sydnėje bemačytą, jaujančią Los Angeles lietuvaite Giedrę Gustaitę, kuri tur būt jau mes visai čia išpilietinsime. Kelionė smagi, mūsų partnerės links mos, kai vairuotojas irgi negali nustoti pasakojęs įvairiausių savo išpučių. Kylant vis toliau į aukštumus ir pasiekus sostinę Canberą, oras darosi daug vėsesnis ir mūsų automobilio šildytuvas neįstengia pilnai mus sušildyti. Griebiamės kitokių priemonių. Merginos traukia paskutinius savo megstinius, kai mes su šoferiu dar bandome jas šildyti su spiritinėmis dvasiomis. Atrodo pasisekė ir mūsų paukštis spaudžia virš 100 kilometrų greičių ir kalnus. Po septynių valandų važiavimo, atsiduriame šiai šventei specialiai lietuviams išnuomotame kalnų motelyje Jindabyne. Daugumas jau miega, tačiau vienas iš šventės vadovų Jurgis Liutikas mūsų laukia ir tuoj pat vaišina atšilimo vaistais. Didžiausia nelaimė atsitiko šiam mūsų didžiajam sniego ir slidinėjimo mylėtojui. Atvažiavęs prieš savaitę laiko, pačią pirmąją dieną turėjo nelaimingą nukritimą, išsisuko koją ir visas jos sausgysles ir vargšas Jurgis pasidarė šlubas,

sugipsuotas tik laiko ėmėjas.

Iš pat ankstyvo šeštadienio ryto, gražusis kalnų motelis pradėjo krutėti. Visur girdisi lietuviški balsai, kai patį motelį puošia mūsų trispalvė, plėvesuodama šiuose aukštuose kalnuose ir lyg tai sakydama, kad štai čia, aukščiausiuose Australijos kalnuose, susirinko gražiosios Lietuvos atstovai varžytis ir dalyvauti žiemos sporte, kuris yra taip populiarus ir artimas šio šiaurinio Europos krašto žmonėms, kurių daugumoje, jau vaikai, nematė ir nebuvo Lietuvoje, varžysis baltojoje sniego aplinkumoje.

Nuo mūsų motelio slidinėjimo Smiggin vietovė yra dar už maždaug 20 mylių. Pas mus gražu, saulė šviečia, tačiau pažūrėjus į kalnų viršūnių pusę, kur mes turime važiuoti, matosi tamsūs juodi debesys. Senieji kalnų veteranai tik krato galvas ir sako, bus blogai. Pagaliau, pavalgę pusryčius, spaudžiame į lenktynių vietą. Ši kartą važiuoju su vadovais D. Kraucevičium, J. Liutiku ir svečiu iš Clevelando, mediciną bebaigiančiu ir į Australiją specialiai tyrinėjimo darbams atvykusi Viktoru Čeičiu. Pavaziavus keletą mylių, gana siauras kalnų kelias yra pilnas prikimštas lengvų ir didelių automobilių, autobusų, kas važiavimą padaro labai lėtą. Pagaliau po 10-ties mylių, papuolame jau į sniego pūgas. Drebia sniegas, kaip iš mašinos, automobiliai sustoja ir kalnų patrulinė policija įsako uždėti ant ratų retežius. Mes laimingi, nes mano vadovai, nuolatiniai slidinėjimo juos turi, kai kiti, jų neturi, turi grįžti atgal ir nuomotis. Darosi tikra kamštis, visur balta ir kelią matai tik iš geltonų pakelės stulpų. Kuo toliau, tuo įdomiau. Automobiliai pakelėse sustoja, nuslydę ir pan. Atrodo reikėtų pykti, tačiau slidinėjimui, pasipuošę įvairiaspalviais žiemos drabužiais, mušasi sniego gūžtėmis, stato senius besmegenius ir vienas kita sniege maudo, nors veidai ir skruostai nuo šalto vėjo ir žvarbaus sniego, tiesiog spirgėte spirga.

Pagaliau prisikrapštome mes prie savosios lenktynių vietos ir tuoj visi mauna arba į kavinę karštos kavos gerti, arba į ten pat esantį hotelį vidurius atšildyti. Tarpe šimtų slidinėtojų ieškome kas daugiau jau yra atvykęs. Pamažu visi renkasi, vadovai dalina startavimo numerius. Jūratė Reisgytė, drebančiomis rankomis regis-

truoja, ar bent bando rašyti dalyvių pavardes. Pirmenybės turi prasidėti 10 val. Vietiniai australai instruktoriai su motorinėmis rogėmis parodo mūsų slolomo lenktynių takus, bandomi 'Walkie-Talkie'. Atrodo viskas gerai, tačiau niekaip n e galime surasti pačio vyriausio šios šventės vadovo Vinco Binkio, jo puikaus jaunio sūnaus slidinėtojo, kitų sydnėjiškių merginų, kurios kalnų kelią pačios, be vyrų pagalbos norėjo išbandyti (Atrodo lyg tai būtų buvę mūsų lietuviškosios 'Motery Išvaduotojos', kurios šį sykį nuo vyrų išsivadavę įsmigo taip į sniegą, kad, norint nenorint, reikėjo joms šauktis vyrų pagalbos). Sniegas, vėjas ir tikra pūga maišo žemę su dangumi. Daug kas siūlo atidėti šią šventę, tačiau jaunimas, net pagaltoti apie tai nenori. Nesimato ir kalnų gyventojų, veterano slidininko Petro Pilkos. Kur gi jis? Pagaliau prieš 12-tą valandą iš pūgos, kaip tikras Kalėdų Senis, išlenda kažkoks žmogysta. Iš savo didelio ūgio atrodytų lyg tai ir Pilka, tačiau neaišku, kol vargšas neprakalbėjo, pasakydamas, kad automobilių pakelėje sustojus, jis per pusnis atžygiavo keletą kilometrų pėsčias, paklausdamas ar dar į lenktynes nepavėlavo? Pagaliau, nesulaukus šventės vadovo (daugelis, ypatingai jo moterys gerbėjos kone 'Amžiną atilsį' nepradėjo kalbėti) ir kitų dalyvių, VI-ji žiemos sporto šventė oficialiai buvo pradėta.

Apie patį dalyvavimą, tai aš jau net nepagalvojau, kai visą laiką buvau savo dukru sniegu ir slidinėjimo lazdomis 'mušamas', Reginei sakant, kad jau jos žandai baigia nukrist, kai Viki, su rimta veido išraiška, man tik tekartoj, kad jeigu ji sušals į ledą ir numirs, tai aš būsiu kaltas. Ka gi darysi, aš pats jau pusiau į ledą pavirtęs, su užpustytomis akimis ir pagaliniais pirštais, bandau rašyti man pranešamus slidinėjimo atsiėmus laikus. Įdomu ir smagu buvo matyti po sniegą besivartančias figūras, lekiančias į orą slides ir kai kuriuos veteranus net visomis keturiomis bebandančius pasiekti baigmes lazdeles. Tačiau mūsų jaunieji ir patys jaunučiai, atrodo, to viso vargo nemato. Nei oro oraganas, nei į specialius akinus apdrebias sniegas jiems nesutrukdo išpildyti varžybų normas ir atsiekti gerus laikus.

Pagaliau ir pagaliau, nelikus visame kūne tur būt nei vienos šiltos vietos, pabai-

gėme šias mano gyvenime įdomiausias ir tur būt pačias sunkiausias sportines varžybas. Vėl į automobilius ir pakalnėn žemyn į savo motelį. Aukštyn jau blogai buvo važiuoti, bet gi žemyn dar pavojingiau, kai kelią specialios valymo didžiulės mašinos nespėja valyti ir mažas neatsargumas gali pasibaigti nemalonia katastrofe. Visgi laimingai sugrįžome ir tuoj po dušu, bet jau ne karštu, bet tiesiog verdančiu vandeniu. Ir po keliolikos minučių, atrodo, man ir vėl gyvastis į kūną sugrįžo. Savo vaikystėje atsime nu Lietuvoje sniegą, atsime nu, kai būdavo ten sniego pūgos, daug teko skaityti apie Sibiro baisenybes, tačiau, kad šioje, kone tropikinėje Australijoje, taip sušalčiau ir sniego būtų daugiau, negu iš vis kada nors man teko matyti, tai, pačiam nebuvus iš šio sibirsko žiemos uragano nemačius, tikrai nesinorėtų tuo patikėti.

Motelyje atsiranda ir vadovas V. Binkis ir kiti dieji slidinėjimo, kuriuos pasirodo, kaip ir kitus šimtus automobilių, kalnų policija visai sustabdė ir, dėl pavojaus važiuoti, visiškai nepraleido. Aš nemačiau piktesnių ir daugiau nusiminusių veidų, kaip šių nelaimingųjų mūsų sportininkų, kurie tur būt tuo laiku galėjo tuos kalnų 'rangerius' gyvus suvalgyt, net ir sniegu neužsikandant.

Šeštadienio vakare įvyko šventės uždarymo balius ir dovanų įteikimas. Laimėto jams dovanas, trofėjas ir taures paskyrė: jauniams D. Kraucevičius ir pereinamas dvi canberriškis A. Čeičys, kai visas kitas taures ir dovanas šiai šventei dovanojo Sydnėjaus Lietuvių Klubas, už ką visiems aukotojams ir ypatingai Lietuvių Klubui, kurio pirmininkas V. Simniškis ir visi valdybos nariai, bei klubo vedėjas Br. Stašionis yra nuoširdžiausi sportininkų draugai, priklauso tikrai sportiška padėka.

VI-sios Žiemos Sporto Šventės laimėtojai:

Drasumo dovana teko J. Liutikui (Sydnėjus); Jauniausiam slidinėjimui 9 metai pp D. Pilka (Canberra); Jauniui mergaičių laimėtojai -- G. Čeičytei (Canberra); Jauniui berniukų: 1. P. Anilius (Melbournas) 2. A. Sipavičius (Canberra); Moterų 1. O. Pilkenė (Canberra) 2. L. Daukienė (Canberra); Vyrų veteranų A. Vaitiekūnas (Melbournas); Vyrų: 1. J. Vaitiekūnas (Melbournas) 2. V. Bagdonas (Sydnėjus); Moterų slolom O. Pilkenė (Canberra); Vyrų slolom V. Bagdonas (Sydnėjus); Jauniui berniukų slolom P. Anilius (Melbournas); Geriausia šventės slidinėjimui J. Vaitiekūnui (Melbournas); Vyrų geriausiai komandai -- Melbourne vienetui; Drasiui svečiui iš Amerikos V. Čeičiui (Cleveland).

Dovanų įteikimą ir oficialią uždarymo programą pradėjo Sydnėjaus 'Kovo' žiemos šventės rengimo vadovas Vincas Binkis, nuoširdžiai padėkodamas visiems už atvykimą ir dalyvavimą šioje šventėje, pakviesdamas šios šventės rengėjų, Sydnėjaus 'Kovo' pirmininką Antaną Laukaitį tarti žodį ir įteikti dovanas. Po pirmininko sveikinimo žodžius tarė ALFAS V-bos igaliotinis adelaidiškis M. Mauragis, Melbourne vadovas J. Žalkauskas ir Canberros vadovas P. Pilka. Sekančioji VII-ji Žiemos Sporto šventė įvyks Viktorijos kalnuose ir jos rengėjai bus Melbourne.

Jaukioje baltos nuotaike, pamiršus visas kalnų

pūgas, skambant lietuviškom dainom ir canberriškiui R. Daukui su adelaidiškui M. Mauragiu pravedant įvairiausias šokius, bet dainas, jaunatviškai sportiškas džiaugsmas tęsėsi iki ankstyvų paryčių, kada dalis pradėjo judėti į namus, kai didieji entuziastai ir vėl traukė į aukštumas bandyti savo jėgas sniego pūgoje.

Visų dalyvių vardu didžiausia padėka priklauso 'Kovo' šios šventės rengimo vadovams: V. Binkiui, D. Kraucevičiui ir J. Liutikui. Ačiū labai ir iki pasimatymo Viktorijoje, kur, aš tikiu, gal jau žemė su dangumi per baltą sniegą tikrai nesimaišys.

TANK CLEANER -- Experienced. Refinery oil storage tank cleaner for new tank cleaning oil spill clean up co. Work in Marcus Hook, Pa. as well as the entire South Jersey area. 609-931-2083. (61-63)

Canadian opportunity

Immediate openings exists for experienced personnel

FABRICATORS
MACHINISTS
MAINTENANCE
MECHANICS

In one of Canada's largest (ant still growing) recycling plant.

Above average pay and excellent fringe benefits. Consider a move where opportunity waits. Contact

ROTHSAY
CONCENTRATES
Company Limited
Route 1, Moorefield,
Ontario, Canada
or phone 519-664-2274. (61)

PLATING PRODUCTION
SUPERVISOR

Required for Chrome plating plant. 3 years plating and supervision experience required. Good working conditions. All fringe paid benefits. Salary to be discussed. Apply call or write to :

FREELAND INDUSTRIES
LTD.
Box 960
Kingsville, Ontario, Canada
519-733-2303 (61-67)

NURSE ANESTHETIST
for small Meriden Hospital. Excellent pay. Extremely liberal benefits. Minimal call. Maximum time off. Call Dr. Albert (203) 237-5531. (61-67)

HOUSE PHYSICIAN

Full time house physician wanted for new suburban hospital. Pa. license. Salary depending on experience and qualifications.

WARMINSTER

GENERAL HOSPITAL
225 Newtown Road
Warminster, Pa.
674-4400, ext. 266
An Equal Opportunity Employer (61-65)

WANTED Journeymen or 1st class skilled MILL and LATHE OPERATORS. Must be able to set up and read blue prints. Full or part time.

Applicants apply in person to: MARTIN ELECTRIC, Div. Di-Dro Systems, Inc. 3040 E. Outer Drive, Detroit Mich, 48234. (61-65)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais. Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

IMKITE JĄ IR SKAITYKITE!

"Imkite mane ir skaitykite!" yra klasiškas posakis, įrašytas pirmosios knygos lietuvių kalba įvadė ir atidarys naują lietuvių kultūros erą: knygos kultūrą. Netaip jau lengva tą, prieš bemaž penketą šimtą metų paskelbtą nurodymą praktiškai vykdyti ... sovietinio chaoso sąlygomis. Apie tai rašo "Švyturys" (Nr. 13), Vilniuje leidžiamas dvisavaitinis politinis - visuomeninis ir literatūros iliustruotas žurnalas.

Kaip kiekvienas sovietinis leidinys, lygiai ir vilniškis žurnalas eina sovietuose populiarūs "skundų knygos" pareigas. Rašo ir skundžia Antanas Daukantis.

Netikėtai beletristinė knyga, bet ir mokykliniai vadovėliai, siekdami savo skaitytojų, išgyvena sunkius klaidžiojimo kelius. Yra taip: Vilniuje veikia 23 knygynai (knygų pardavimo vietos). Vadovėliai parduodami tikėtai dešimtyje knygynų! Taip daroma dėl knygynų patalpų netinkamumo. Trylika knygynų turi mažas patalpas ir ten neatranda vietos ir lentynų vadovėliams sudėti. Plačioje miesto teritorijoje, kiekvienam suprantama, kiek daug turi tėvų prisilakstyti, kol suranda knygyną, parduodantį reikiamus jų vaikams vadovėlius! Nupirkus naujos bėdos. Rašo korespondentas: "daug spaustuvės broko ir reikia grąžinti", o knygą su broku grąžinus, knygos be broko ir negauni.

Dar nepatogiau, kad knygai gauti mokiniai mokykloje gauna atskirus talonus. Knygynas parduoda knygą tikėtai atitinkamą taloną gavus. "Vaikai kartais ne tuos talonus pakiša, ne tos mokyklos mokinius knygas atsiima", dėsto "Švyturio" korespondentas.

Vadovėlius atgabena į sankrovas, į bazes. Iš čia išvežioja į knygynus. Tie išvežiojami paremti talonais, bet kada talonus sumaišo, gaunama tokia suirutė, kad nė pats Saliamonas nesusi-gaudys. Todėl korespondentas pagrįstai klausia: "kodėl vadovėlių neveža iš leidyklos tiesiog į mokyklą?"

Normalioje prekyboje, sa-vaimė aišku, patogiausia knygą pirkti knygyne. Sovietiško pirkliavimo chaosas, kaip bepadarysi, viskas bus blogai, viskas savaime susimaišys. "Eina tėčiai ir mamos, teiraujasi daugybę kartų, o kai atsirado knygos - pasirodo jiems kitur priklauso eiti", gaudžia dės to Antanas Daukantis.

Korespondentas, ta proga, nušneka apie specialius ir meno leidinius. Ir čia kalnai nesusipratimų. Čia kalnai ... sukčiavimo ir žulikysčių. "Meno knygynas, meno leidiniai turėtų prekiauti atvirai", rašo korespondentas, "o išdaliję per kelis knygynus, priverčiame

pardavinėti iš po prekystalių".

Laisvame pasaulyje, bet kuriame knygyne knygos padėtos ant prekystalių. Klimentas gali valandų valandas praleisti prie knygų, jas vartyti, spręsti, kurias knygas pirkti atsirasi jam noras. Klimentas gali užsakyti knygyne bet kurią knygą. Didžiuliai katalogai patalkins tokią atrasti. Bereikia tikėtai išstarti autoriaus pavardę, arba knygos pavadinimą, arba - net tema, apie kurią klimentas žino. Atskirais prekystaliais išrikiuotos dovaninės, liuksinės knygos. Čia pat pačios pigiausios, popierinių viršelį...

Tuo tarpu netikėtai Vilniuje, bet visoje ok. Lietuvoje yra vieni vienai specialiu knygų knygynas. "Mūsų knygynas vienas toks respublikoje," rašo A. Daukantis, susirūpinęs, kad įvairūs specialistai negauna norimos literatūros.

Iš tikro, keista, kad visi sovietiniai propagandistai rėkte rėkia apie šimtus ir tūkstančius jaunų specialistų, kasmet atsiimančių savo diplomus. Šie specialistai - medikai, inžinieriai, agronomai, zootechnikai ir kt. - išėję iš mokyklos nebegali nei sekti savo mokslo šakos iš atitinkamų knygų, nei sekti tos mokslo šakos tobulėjimo! Nėra atitinkamos literatūros! Nėra knygynų! Vienas toks Vilniuje, ieškomas knygas pavertęs, "deficitine preke", pardavinėja jas "iš po prekystalių".

Kaip barbariškai iškraipė bolševizmas pirmosios lietuviškosios knygos malonius žodžius į savo skaitytoją: "imkite mane ir skaitykite!"

MUMS RAŠO

NESAMONINGAS PRIEKAIŠTAS

Dirvoje (Nr. 58) Vladas Būtenas savo skiltyje "7 Dienos..." kalbėdamas apie šią vasarą Beaumont sto-nyklavietėje įvykusią lituanistikos savaitę, ir kaip jis pats sako, remdamasis J. Jasaitės Petručiui telefonu suteiktomis informacijomis, priekaištauja PLB valdybai kodėl ji šios savaitės atžvilgiu reiškianti nemažus nepasitenkinimus ir jam esą sunku suprasti "kodėl PLB cv būtų taip nusistačiusi".

Pranešame, kad PLB valdyba pritarė jaunimo iniciatyvai, ragino ir skatino ji tokią savaitę ruošti, LB padalinius kvietė į ją siųsti jaunimą, rekomendavo, kad Lietuvių Fondas skirtų jam lėšas, praėjusią lituanistikos savaitę laiko labai pasisekusia ir tuo džiaugiasi. PLB valdyba siekia, kad tokios savaitės būtų vykdomos kas metai ilgesniam laikotarpiui ir su didesniu

Kristijono Donelaičio žemesniosios lituanistinės mokyklos VI A ir VIB skyriai. Iš kairės pirmoje eilėje 3-čioje vietoje sėdi: Irena Buka eckienė - vedėjo pavaduotoja, Julius Širka - mokyklos vedėjas ir moky. Mirta Serepkaitė.

V. Noreikos nuotrauka

DĖL KITOS MEDALIO PUSĖS

Liepos mėn. 19 d. Dirvoje JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Tarybos pirmininkas Stasys Rudys, atsiliepdamas į birželio mėn. 12 d. Dirvoje paskelbtą pasikalbėjimą Juliaus Širkos su žurnalistu Vladu Būtenu, mėgina atversti kitą medalio pusę liečiančią Kr. Donelaičio aukštesniąją ir pradinę (žemesniąją) lituanistines mokyklas. Tačiau pirmininkas savo rašiniu nepatiksina Kr. Donelaičio mokyklų direktoriaus ir vedėjo pasisakymus ir neieško kelių, kaip suderinti Švietimo Tarybos ir mokyklos vadovybės nuomones, bet iškelia eilę priekaištų į kuriuos reikia atsakyti, kad nebūtų nupieštas klaidingas Kr. Donelaičio mokyklų vaizdas.

LIETUVIŲ FONDO PARAMA

Švietimo Tarybos Pirmininkas primena, kad nuo 1967 m. Kr. Donelaičio mokyklos iš LF gavo 1,271 dol. Prieš tai primindamas Pirmininkas paaiškina, kad LF pinigai tik retais atvejais skiriami mokykloms ir tai tik mokymo priemonėms įsigyti, knygynėliams ir pan. Kr. Donelaičio mokykloms, ypatingai pradinei, didelė finansinė našta ir yra mokslo priemonių įsigijimas.

Vadovėlių ir pratimų sąsiuvinų paruošimas ir išleidimas sudaro daug išlaidų, o tai yra mokslo priemonės. Kr. Donelaičio mokyklose mokosi penktadalis Jungtinės Amerikos Valsybės lituanistines mokyklas lankančių mokinių. Todėl ar neatrodo, kad skirta LF parama mokslo priemonėms įsigyti yra nedidelė ir, kad ji galėtų būti didesnė?

Tiesa, kad didesnei mokinių skaičiumi mokyklai lengviau išsilaikyti, bet prisimintina ir tai, kad Kr. Donelaičio mokykloms vien patalpos praėjusiais mokslo metais kainavo 805.00 dol. mėnesiui.

VADOVĖLIŲ KLAUSIMAS

Kr. Donelaičio mokyklose naudojami Švietimo Tarybos išleisti vadovėliai, bet ne visi. Nesinaudojama Rūtele ir sulūšintos Lietuvos

skaičiumi jaunimo. Ruošiamuosius darbus visaip remis. Kas apie PLB valdybos nusistatymą tuo reikalu visuomenę informuoja kitaip, kalbą nesamones.

Bronius Nainys
PLB valdybos pirmininkas

ūkio vaizdus pateikiančių vadovėlių Tėvų nameliai brangūs. Vietoj Rūtelės mokykla išleido Spindulėlį. Tiesa ši knygėlė nėra tokia puošni, kaip Rūtelė. Puošnumas kainuoja, o mokyklos pinigų stokoja.

Neabejotinai geras ir gražiai iliustruotas yra Elenos Ruzgienės elementorius Gintarėliai. Tačiau išsibaigus anksčiau išleistų elementorių laidoms Gintarėliai dar nebuvo išspausdinti. Elementoriaus reikėjo ir Kr. Donelaičio mokyklos elementorių išleido prieš Gintarėliams pasirodant, ne kaprizų patenkinimui, bet reikalui verčiant.

METŲ SKAIČIUS

Kr. Donelaičio žemesnioji mokykla yra šešerių metų, plus parengiamasis skyrius. Žemesniojoje mokykloje išeinamas pilnas pradinės mokyklos kursas pagal JAV LB Švietimo Tarybos nustatytas programas pradinei mokyklai. Aukštesnioji mokykla yra keturių metų ir išeinamas kursas pagal JAV LB Švietimo Tarybos nustatytas programas aukštesniajai mokyklai. Švietimo Tarybai užkliūva pradinės mokyklos šešeri metai. Pirmininkas rašo, kad mokiniams išduodami pažymėjimai už tiek metų, kiek jie mokyklą lankė.

Sunku sutikti su tokiu pirmininko teigimu, man atrodo, kad pažymėjimai išduodami už išeitą mokslą, išeitą nustatytą programą, bet ne už mokykloje praleistą metų skaičių.

Anksčiau Kr. Donelaičio pradinė mokykla taip pat buvo aštuonerių metų. Tačiau sąlygos privertė metų skaičių sumažinti, o tos sąlygos Pirmininkui yra puikiai žinomos. Manau, kad Pirmininkui žinoma ir tai, kad pradinėje mokykloje sumažinus metų skaičių mokslas nenukentėjo. Taip pat manau, pirmininkas prisimena prieš beveik dvejus metus įvykusį LB švietimo

Donelaičio lituanistinę mokyklą skiriasi nuo kitų mokyklų?

Aplamai nemanau, kad yra tikslu švietimo Tarybos ir mokyklų santykius aiškintis spaudoje. Daug geriau susėsti prie stalo ir išsinekti ir rasti geriausią sprendimą. Kr. Donelaičio mokyklų vadovybė nuširdžiai išsiaiškinimo trokšta, tačiau nebuvo jokio noro parodyti iš švietimo Tarybos pusės.

Reikia patikslinti ir Pirmininko teigimą, kad "Kr. Donelaičio mokykla, būdama gausiausioji lietuvių kolonijoje, turi daugiausia mokinių". Dauguma Kr. Donelaičio mokyklų mokinių suvežami iš priemiesčių ir net tolimų apylinkių. Marquette Parke gyvenantieji lanko parapijinę mokyklą, kur veikia lituanistinė klasė ir jų tik mažą dalis šeštadieniais lanko ir Kr. Donelaičio mokyklą.

Jonas Jasaitis

WELDER 1st CLASS

Experience with stainless Steel & heliarc welding for stainless steel pipe mill. Union shop. Steady employment, all fringe benefits.

Come in or call for interview SWEPCO TUBE CORP. 1 Clifton Blvd., Clifton, N.J. (201) 778-3000 bet. 10 A.M. & 3 P.M. (61-63)

MACHINIST 1ST CLASS

Excellent opportunity for all around individual, experienced on lathe & milling machines. Stainless steel pipe mill union shop, steady employment, all fringe benefits.

Come in or call for interview SWEPCO TUBE CORP. 1 Clifton Blvd., Clifton, N.J. (201) 778-3000 (61-63)

HEADER OPERATORS

Royal Oak automotive parts supplier requires setter-operators with 5 years minimum experience on large headers, bolt makers or parts formers. 50 hr. week, excellent salary and fringes. Call J. BORK (313) 564-5930 (61-63)

PAINTER

Experienced spray painter for 2nd shift. Hours 4:30 P.M. to 1 A.M. Good hourly rate & fringe benefits.

FLOURESCENT EQUIPMENT & MFG. CO. 4145 E. 79th St. (E. 79th off Harvard) Cleveland, Ohio (61-63)

NURSE, R.N. 11-7 & 7-3 Supervisors. Full time & part time relief all shifts. E.C.F. Oak Lane area. Fringe benefits. Paid holidays, vacation, Blue Cross, etc. Call HA 4-4084. (61-67)

Kristijono Donelaičio Aukštesniosios lituanistinės mokyklos VIII klasės mokiniai su mokytojais 1973-74 mokslo metais.

V. Noreikos nuotrauka

Grižus prie Rimo Daigūno "PRIEŠ TRISDEŠIMT METŲ" apžvalgos

Dirva gavo J. Buto laišką dėl Rimo Daigūno apžvalgos "Prieš trisdešimt metų". Spausdiname tą laišką ir mūsų bendradarbio Rimo Daigūno atsakymą.

PERDĖTI SKAIČIAI

Buvau liudininkas kai, prasidėjus sovietų - vokiečių karui, i rytus per Vilnių skubėjo vokiečių šarvuotųjų, motorizuotos ir kitų ginklų divizijos. Tik trims metams praėjus, tame pačiame Vilniuje, tose pačiose gatvėse, vėl mačiau, tik jau vakarų kryptimi, kaip traukėsi iš vargę maži buvusių divizijų likučiai. Stebėdamas tą vaizdą Katedros aikštėje pri siminiau paveikslą, kuriame pavaizduota, kaip per Vilnių iš Rusijos grįžta Napoleono kariuomenės likučiai. Jeigu tai būtų buvusi žiema, tai prieš šimtą metų nupaišytas paveikslas visiškai būtų indentiškas, tik gal su tuo skirtumu, kad i suvargusių karių likučius turėtum įterpti gerai išsipenėjusius ir gerai apsirengusius rudomis uniformomis buvusio "Ostland civilverwaltung" visokių rangų pareigūnus.

Rimas Daigūnas rašydams straipsnį: "Prieš 30 metų" (Dirva 49 ir 50 nr.), visai kitaip pavaizdavo vokiečių kariuomenę, kai sovietai prasilaus ties Vitebsku puolė Lietuvos kryptimi ir per labai trumpą laikotarpį labai lengvai, beveik visą užėmė (liko tik mažas žemaitijos kampelis). Jo patiekti vokiečių divizijų ir karių skaičiai pasidaro labai abejotini. Rašoma: "Vitebsko-Minsko rajone vokiečiai neteko apie trisdešimt (mano pabraukta) savo divizijų". Ką tai reiškia toks divizijų skaičius ir tokiame trumpam ruože (Vitebskas - Minskas atstumas apie 160 km.)? Jeigu šitame rajone vokiečiai dar būtų turėję tiek jėgas, tektų abejoti sovietų prasilausimu. Taigi, šitas skaičius yra ir, manau, nedaug suklysiu, beveik dešimteriopai perdėtas, ką tučtuojau patvirtina ir pats R. Daigūnas, rašydamas: "Vilniaus rajone buvo sutraukta 1500 karių, 40 tankų, 270 pabūklų. Su tais apgailėtinais ištekliais vokiečiai stėjo prieš sovietinę ofenzivą". Atrodo, kad ir čia su operuojamais skaičiais, taip pat kas tai yra netvarkoje, nes tankų ir pabūklų aptarnavimui beveik neužtenka turimo karių skaičiaus.

Noriu trumpai sustoti ir prie šitų eilučių: Už poros kilometrų i rytus nuo Vilniaus vokiečiai skubomis durstė prieštankinių pabūklų pozicijas. Bėdos atveju statė priešinimosi punktus mieste: kulkosvaidžių lizdus, zenitinių pabūklų punktus". Vilniuje gyvenau iki liepos 4 d. (nuo 1939 m. lapkričio 4 d.) i miestą pažinau labai gerai. Iki išvažiavimo dienos nemačiau kad vokiečiai ruošų nors kokius pasipriešinimo lizdus mieste, įskaitant ir geležinkelio stotį. Priešingai, net buvę keli priešlėktuviniai pabūklėliai (20 mm), kuriais nuo ankstyvo pavasario buvo apmokomi iš Vniaus gyventojų suorganizuoti priešlėktuviniai dalinėliai, buvo dingę iš savo pozicijų. Viena, ką mačiau, tai kaip vokiečių pionieriai buvo pradėję ruošti užminuoti telefono centrinę, radiofoną, elektros stotį ir t.t. Vilniui ginti pozicijas buvo ruošiamos jau

nuo pat ankstyvo pavasario: kasami prieštankiniai grioviai, prieštankinių pabūklų ir kulkosvaidžių lizdai, pėstininkams apkasai ir ne poros kilometrų atstume, bet daug toliau. Jie prasidėjo nuo kelio Vilnius - Masiogala šiaurėje, ėjo Verkių kryptimi, nuo čia kertant Vilią Naujosios Vilnios kryptimi, toliau i pietus, gerkai už Kirtimų sūkio i Panevių kalnus. Šitiems darbams atlikti prievarta buvo varomi, net iki birželio pabaigos, Vilniaus gyventojai. Kiek prisimenu, net iš lietuviškų įstaigų buvo reikalaujami tarnautojai šitam darbui.

Labai daug vietos skirta kautynėms Vilniuje, kur kraujas gatvėse liejosi, maždaug, kaip Stalingrade. Jei taip tikrai būtų buvę tai šiandien Vilnius neturėtų gražiųjų Vilniaus bažnyčių ir kitų senoviškų pastatų. Prieš kiek laiko esu matęs viename dabartinės Lietuvos žurnale nuotrauką, parodančią kaip pirmieji "išvaduočiai" iš Pilies gatvės "išiveržia" i Katedros aikštę. Visa jų laikysena rodo, kad prieš, save Katedros aikštėje neturi jokių "fašistinių pasipriešinimo lizdų", kuriuos reikėtų atakuoti ir sunaikinti. Jeigu kurie kvartalai, daugiausia prie geležinkelio stoties, buvo sugriauti ar apgriauti, tai tik sovietų trijų naktų iš eilės (liepos 4,5 ir 6 d.d. kur pirmą naktį ir aš pats buvau sužeistas) lėktuvų bombardavimo metu. Baiges aprašymą apie labai kruvinas kautynes Vilniaus mieste ir pats R. Daigūnas stebisi: "Idomu, kad iki šiol, nėra detalių apie Vilniaus epizodą". Iš kur jos bus, jeigu nebuvo kautynių... Kiek atsimenu, apie Vilniaus atidavimą sovietams, vokiečiai dar per savo visą radijo tinklą paskelbė, maždaug, tokio turinio komunikatą: "Buvusi Didžios Lietuvos Kunigaikštijos sostinė Vilnius, keturias dienas ginta specialios rinktinės, buvo užleista priešui; rinktinė išsiveržusi iš gresiamo apsupimo, susijungė su kitais daliniais". Dar reikia pažymėti, kad porą dienų prieš vokiečiams apleidžiant Vilnių, pakampiais slankiojo lenkų partizanai, bet jie i jokias kautynes su vokiečių igula nedrįso įsivelti.

Kad mano samprotavimai yra teisingi, patvirtina B.B. stripsnis tilpės "Kario" 10 Nr. 1972 m. puslapis 336. Iš jo atrodo, kad jis buvo savisaugos dalinių karys ir Vilnių apleido traukiniu net liepos 7 d. 16.00 valandą. Tą dieną išvaikšiojęs visą Vilnių, nematė kad vokiečiai kur nors ruošų pasipriešinimo lizdus.

Suglaustai sakant, tik prieš Vilniaus miestą, iš anksto paruoštuose apkasuose, vokiečiai tik kelioms dienoms sulaukė sovietų dalinių, bet pačiame mieste nevedė jokių kautynių, todėl ir pats Vilnius labai mažai nukentėjo ir todėl nėra kautynių epizodų.

Prasiveržę pro Vitebską sovietai puolė trims kryptimis: Minskas, Vilnius ir Pa-

nevežys. Liepos 8 d. buvo paimtas Salakas, 9d. Daugailiai ir užimtas plentas einas i Uteną. Tos pačios dienos vakare užimta pati Utena, o rytojaus dieną iš čia sovietai žygiavo, plėsdami savo kylį, Vyžuonų, Debeikių, Anykščių ir Ukmergės kryptimi. Liepos 11 d. jau buvo ties Ukmerge, kur juos sulaukė iš Kauno atvykęs tankų dalinis. Tuo tarpu Panevėžio kryptimi jie žygiavo be jokių trukdymų ir kautynių. Taigi, kai Vilnius krito, sovietų dainiai jau buvo netoli Panevėžio.

Nuo mažai ginto Panevėžio sovietų armija patraukė i Šiaulius, kuris buvo ginas labai apverktinomis jėgom ir iš čia taip pat su labai mažu pasipriešinimu per Joniškį, Jelgavą ir Tukumą pasiekė Baltijos jūrą. Čia i sovietų katilą pakliuvo visa vokiečių kariuomenė esanti Estijos, Latvijos ir Šiaurinės Lietuvos erdvėje. Apie šią katilą R. Daigūnas rašo: "Šioje srityje vokiečiai dar turėjo stiprią jėgą:

DĖL J. BUTO 'PERDĖTI SKAIČIAI'

PAREIŠKIMO

Kiekvienam spaudos bendradarbiui malonu, kada i jo raštą skaitytojui atkreipia dėmesį ir vienaip ar kitaip įvertina. Kada raštui pritariu, spaudos bendradarbis jaučiasi atlikęs tam tikrą, jo pasiimtą atlikti informacinę pareigą. Kada dėl jo rašto reiškiamas skepticizmas, pasiekęs ir leidinio puslapius, spaudos bendradarbis turi peržvelgti skaitytojų skepticizmo paliestą medžiagą. Neklaudingųjų nėra. Tenka dėkoti skeptikui, kuris ieško pilnybės. Reiklus skaitytojas praturtina leidinį. Skaitytojo klausimas ir autoriaus atsiliepimas i paliestą temą, ineša gyvesnį tos temos pažinimą.

P.J. Butas pareiškė savo nuomonę dėl mano per keletą Dirvos numerių paleisto rašinio "Prieš trisdešimt metų". Kategoriškas pareiškimo pavadinimas, "Perdėti skaičiai", be klausuko reiškia p. J. Buto tvirtinimus, kurie jam nesukelia abejonių. Dėkoju jam už jo susidomėjimą ta tema. Tenka apgailestauti, kad savo davinį jis neparėmė bibliografiniais tu daviniais šaltiniais; kas sustiprintų jo skepticizmo pozicijas.

Mano rašinys "Prieš trisdešimt metų" buvo skirtas proginei, suaktyvinti ženkli, informacijai, kurią gerokai apskunkintų šaltinių išnašos. Straipsnio medžiaga, savime aišku, imta iš temų liečiančių leidinių. Jų yra keliolika. Jie minimi dėstyto bėgyje.

Kai kur mano rašinyje kariuomenės skaičiai pristatomi divizijomis. Taip pateikia šaltiniai. Divizija, didesnis už pulką vienetas, neturi nustatyto karių skaičiaus. Enciklopediniai šaltiniai nurodo, kad divizija būna tarp 5000 iki netgi 21,000 karių. Vokiečių defenzyvos periode kaip tai buvo ir sovietų defenzyvos periode, divizijos karių skaičiumi nedidėjo, bet katastrofiškai mažėjo. Todėl, kur šaltiniai pasitenkina divizijų skaičių nurodymais, autorius buvo priverstas minėti tuos skaičius, nenurodes, kiek buvo čia karių. Taip pat, nors divizijos buvo visokių ginklo rūšių, nevisad galima rasti detalių. Pagaliau, šis rašinys turėjo tikslą duoti bendrą įvykių apžvalgą, neįsipareigodamas detalizacijai.

P.J. Buto rašinį lengva suskirstyti septyniais punktais. Skaitytojas ras tuos punktus, sekdamas atsakymo teksta.

1. Vitebsko - Minsko rajo-

700,000 pėstininkų, 1216 tankų, 7000 pabūklų, 400 lėktuvų. Tai ir buvo 'katilų' tariamas grobis". Ką tai reiškia tokie skaičiai? Ogi, maždaug, apie 60 divizijų, kurias sujungę su buvusiomis ties Vitebsku 30 divizijų gauname 90 divizijų. Tai, maždaug, beveik pusė divizijų, kai vokiečiai pradėjo karą su sovietų sąjunga. Jeigu vokiečiai šitame tik sektoriuje dar būtų turėję tiek divizijų, liepos mėnesį sovietai nebūtų įsiveržę i Baltijos valstybes. Deja, trijų metų kautynės plačiuose Rusijos plotuose, sutirpdė tas divizijas iki labai skurdžių vienetų. Aš pats, ir daugelis kitų, matėme kionis mažytėmis jėgomis vokiečiai priešinosi Lietuvoje, Rytprūsioje ir net pačiame Berlyne, kuriam ginti surinko visus turimus pensininkus, invalidus ir vaikus i tariamą 'Volksturmą'. Ginklų vokiečiai dar turėjo, bet rankų jiems valdyti, tai labai trūko.

J. Butas

išiklusios 'divizijos' kiekviena turėjo po pusantro tūkstančio karių. Sovietiniai šaltiniai mini lietuvių tautinį savanorišką būrį.

P.J. Butas apleido Vilnių liepos 4 d. Vilniaus puolimas pradėtas liepos 7 d. aštuntą valandą vakare. Tad jis negalėjo patirti, kad prieš pirmąją ataką buvo sunkiosios sovietų artilerijos ugnis, sviediniai krito netikėtai i pirmąsias vokiečių įtvirtinimo linijas, bet ir kitur. Pirmoji sovietų ataka nebuvo jiems sėkminga. Sovietai sustojo nakčiai, keisdami manevruotę. Šis faktas rodo, kad vokiečiai buvo gerai įsitvirtinę. Su 'zenitiniais pabūklėliais', bei 'Vilniaus miesto gyventojų priešlėktuviniais dalinėliais', kaip rašo p. J. Butas, vokiečiai nesusilaikytų sovietų Devintos brigados, puolusios miestą po sunkios artilerijos ugnies. Reikėjo stipresnių pajėgų, tvirtesnių pozicijų.

Šaltiniai, kaip punktas Nr. 1.

4. Ar Vilniuje vyko kautynės, ar Vilnius dėl to nukentėjo...

P.J. Butas tvirtina, jeigu Vilniaus gatvėse vyktų kautynės, "Vilnius šiandien neturėtų gražiųjų Vilniaus bažnyčių..." etc. Jis sako, matęs "viename dabartinės Lietuvos žurnale" nuotrauką, kurioje nematyti nei griuvėsių, pasipriešinimo lizdų.

Kautynių tvarka sovietai žengė per miesto teritoriją nuo liepos 7 d. (iš Rytų) iki perėjimo per upes, liepos 13 d. Aukščiau pastebėta, kad savaitės laiko nereikia miestui pereiti. Tankai, juo seką motorizuoti pabūklai ir pėstija pereitų miesto plotį per keletą valandų. Sovietų lėktuvų puolimai, kaip nurodo p. J. Butas, padarė žalos miestui. Daug žalos padarė ir vokiečiai. Lietuvių Enciklopedija t. XXXIV, psl. 238 nurodo: kai kurios miesto gatvės ir pastatai paversti griuvėsiais. Kadangi p. J. Butas nurodo 'dabartinės Lietuvos' žurnalo nuotrauką, kurioje nematyti Vilniaus griuvėsių, tenka nurodyti jam š. m. švyturio numerius, kuruose platokai kalbama apie prieš trisdešimt metų Lietuvos teritorijoje siautusius karo veiksmus. Čia daug Vilniaus griuvėsių vaizdų.

Mano pastabėlė, kad apie Vilniaus kautynes nėra detalių, kad tas epizodas kažin kaip pasimetė rašytojų temų sankrovėje, skirta priminti apie rašytojų tos temos vengimą. Mat, Vilniaus 'išvadavimo' istorijoje netenka rasti lietuviškų vardų. Visi už šias kautynes apdovanotieji nėra lietuviai. Tad, šis faktas, matyti, vengiama kelti iš kapų. Arba, dar laikas tam neatėjo.

Šaltiniai, kaip punktas Nr. 1.

Lietuvių Enciklopedija, t. XXXIV

Georg von Rauch, A. History of Soviet Russia, New York, N.Y. 1962

5. P.J. Butas pasinaudoja Kario korespondento rašiniu...

Šis nurodo, kad išvaikšiojęs visą Vilnių, nematė vokiškų pasipriešinimo lizdų". Vyras buvo Savisaugos dalinių karys. Jis apleido Vilnių liepos 7 dieną 16 valandą. Jeigu jis nematė tu 'lizdų', jo valia nematyti. Kautynių faktas rodo, kaip aukščiau pastebėta, sovietai neužtruko Vilniaus kavinėse per penkias dienas, kol jis miestą perėjo kautynių tvarka.

6. Tikrai 'kelioms dienoms vokiečiai sulaukė priešų... tvirtina p. J. Butas. Vilnius mažai nukentėjo ir todėl nėra kautynių epizo-

du...

Kautynių epizodai plačiai išdėstyti Sovietinio Trečiojo mechanizuotojo korpuso (korpo) veikimo kronikoje. Tų epizodų dėstyimas, net per keletą puslapių, rodo tankų, automatinį pabūklų ir juos sekančių pėstininkų sunkų prasiveržimą mietai gatvėmis, susidūrimus prie geležinkelio stoties, prie tiltų, aerodrome, prie užmiestinės geležinkelio linijos.

Šaltiniai, kaip prie punkto Nr. 4.

7. P. J. Butas nenori su tikti dėl 700,000 karių 'katilų' apimtys...

700,000 karių, 1216 tankų, 700 pabūklų ir 400 lėktuvų, nebuvo skaičiai, kurie turėtų stebinti. 'Katilų' karas turėjo panašius pralaimėjimų 'Kijevo katilas' turėjo 665,000 karių, 884 tankus ir 3718 pabūklų.

Prasiveržusi i vakarus nuo Rygos prie Baltijos jūros sovietų kariuomenė atkrito šiaurinę Latviją ir Kuršą nuo tiesioginio susisiekimo su Vokietija. A. Hitleris tuo, netgi, buvo patenkintas, galvodamas, kad ši masė ilgam priiži sovietus, neleidama įsiveržti i Vokietijos teritoriją.

Kaip susidarė ši masė? Sovietams prasiveržus prie Ilmenio ežero 27 vokiečių divizijos nuo Leningrado įžengė i apsupimo teritoriją. Tuo tarpu čia buvo 56 divizijos, jų tarpe penkios tankų divizijos, dvi šarvuotųjų. Bendras fronto ilgis buvo zigzagais nuo Narvos, kurią sovietai užėmė po sunkių kautynių. Prieš vokiečius buvo mesta iki 200 sovietų divizijų, 3000 lėktuvų. Dalis atkirstų vokiškų pajėgų išėjo iš apsupimo. Karo veiksmai vyko Latvijos teritorijoje ir jų apžvalga neįėjo i mano rašinio rėmus, kurie dengė karą Lietuvos teritorijoje. Dalinis vokiškų jėgų išvedimas iš apsupimo Rygos pakraščiu sudaro karo strategijos stebuklą. Karo veiksmų išdavoje kapituliavo apie 150,000 karių. Vokiečių divizijos buvusios prie Vitebsko neturėjo čia sąlyčio.

Šaltiniai, kaip prie punkto Nr. 4 i Lietuvių Enciklopedija, t. XIII, The Life and Death of Adolf Hitler, Robert Payne, 1973, Life Picture Story of World War, New York, N.Y. 1950.

PABAIGAI

Išvardintieji šaltiniai plačiai naudojo V.K. Toppelkircho ir Edgar Schumacherio 'Geschichte der Zweiten Weltkriegs' veikalus: ciatomis ir daviniais. Pabaltijo tragedijai itin palankus istorikas Georg von Rauch (neseniai pasirodė jo veikalas 'The Baltic States' C. Hurst leidykla) mūsų naudotoje jo "Sovietų Rusijos istorija" knygoje plačiai naudoja sovietų šaltinius. Todėl tenebūnie priekaištu tų šaltinių naudojimas mano apžvalgoje. Juo labiau ir p. J. Butas remiasi "dabartinės Lietuvos žurnalo" nuotrauka.

Šis pasikeitimas tvirtinimais, šaltiniais, atrastais daviniais, be abejo, bus palankiai priimtas mūsų skaitytojų, kurie norės detaliau su eiti su ta skaudžia karo veiksmų tema Lietuvos teritorijoje.

Kiekviena rašinio "Prieš trisdešimt metų" detalė paremta istorinėje literatūroje atrastais daviniais. Apie šį periodą nevalia kalbėti "bendrai", i asmeniškų išpūdžius pasirėmus, ilgiau istorinių šaltinių nepavardėsiu.

Rimas Daigūnas

PODAROGIFTS, INC.

primina, kad

dabar pats tinkamiausias laikas siūsti
DOVANAS SAVO GIMINĖMS

į Lietuvą ir USSS Kalėdų šventėms:

MOTOCIKLUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIAMAS MAŠINAS, TELEVIZIJOS APARATUS, KAMERAS, SIUVAMAS MAŠINAS, BALDUS.

Taip pat drabužius, medžiagas, kailinius, rankinius, laikrodžius ir maisto produktus.

Didžiulis automobilių pasirinkimas, pavyzdžiui,

ŽIGULI VAZ 2101

ŽIGULI VAZ 2102 — Station Wagon

ŽIGULI VAZ 2103 — Naujas Modelis

MOSKVIČ 408 — IE

MOSKVIČ 412 — IE

MOSKVIČ — Station Wagon — 426, 427

ZAPOROŽEC ZAZ — 968

ZAPOROŽEC ZAZ 968-E

PODAROGIFTS, INC.

yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, siunčianti DOVANIUS CERTIFIKATUS per VNIESPOSYLTORGA be jokių tarpininkų ir t.t.

PODAROGIFTS, INC.

yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, pateikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNIESPOSYLTORGU.

Klijentų patogumui užsakymus priima šios su mumis bendradarbiaujančios firmos:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, N. Y., N. Y. 10019

arba mūsų pagrindinė kontora

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE., (tarp 28 ir 27-tos g-vės)

NEW YORK, N. Y. 10001

(212) 685-4537

TAUPYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7½% — 4 metų su \$10,000, minimum.

6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6¼% — 1 metų su \$1,000, minimum.

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

WANTED AT ONCE EXPERIENCED**WELDERS FITTERS**

Experienced people needed for second shift. Good wages, overtime, all fringe benefits. Now is the time to join an expanding company building equipment for Nuclear and Fossil power plants.

STOCK EQUIPMENT16490 Chillicothe Rd., Chagrin Falls, Ohio
216-543-5181

Equal Opportunity Employer

(61-63)

"Pažangiųjų" apmaudo temomis

Liepos 2 d. dėl širdies smūgio mirė 'pažangaus' laikraščio 'Laisvė' redaktorius Jonas Gasiūnas. Vyras atsidavusiai garbino savo tėvynės Lietuvos okupaciją, giedojo ditirambus diktūrai, nieko, nič nieko, neišmoko iš demokratijos, kurioje sočiai ir absoliučiai ramiai išgyveno ilgus metus. Žmogus, visą savo amžėlį praėjo užsimerkęs pro visas sovietinės tiranijos piktadarystes.

Visi miršta, visi mirsime — tad Jono Gasiūno mirtis nėra kas nors ypatinga, apmaudžiai priimtina, stebintina. Jo mirtis buvo taiki, savo namų pastogėje. Prie jo durų naktį nebuvo pasibeldimo, jam neįsakė rengtis ir sekti, jam niekas rankų nerišo, į vienutę neikišo, jam niekas netaikė 55 tortūrinių būdų, apie kuriuos rašo A. Solženicinas savo 'Gulago archipelago'. Mirė Jonas Gasiūnas ramiai ir taikiai.

Šis rašinys nėra kokia epitafija ar mirusiojo darbų bei klaidų vertinimas. Mes matome vien tik įdomų faktą: Jonas Gasiūnas mirė sukakęs 81 metus amžiaus, o savo posto nebuvo užleidęs kitam, jaunesniam, pajėgesniam. Ok. Lietuvoje asmuo sulaukęs 70-75 metus laikomas veteranu, šalinamas iš darbo. Kodėl čia, antiamerikinėje veikloje, 81 metų žmogus buvo toks reikalingas? Kodėl jam nepasitūlė pasitraukti, išsėtis, tuo prailginti savo gyvenamas dienas?

Jeigu velionis gyentų poilsio dienas, nebūtų prarastas prie sunkaus darbo, jis galėtų, eventualiai, ilgiau gyventi...

'Pažangieji' nebeturi pamainos. Apie tai rašė ir net aimanavo Vilniuje. Juos ten kaltina, kad jie nesugebėję pamainos sukurti. Iš 'Laisvės' ir 'Vilnies' matyti, kad du trečdaliai medžiagos parūpinama iš ok. Lietuvos. Vietinės 'pažangios' spaudos pajėgos vos ne vos sulipdo menko raštingumo korespondencijėles apie savo bruzdėjimą: apie gimtadienio 'apvaikščiojimą', apie kelių senukų suėjimą, apie ligas. Itin stambi kronikos dalis skirta šermenų aprašymams. Senų žmonių gretos retėja. Visiškai nėra nei 'Laisvėje', nei 'Vilnyje' korespondencijų apie vestuves ir krikštynas. Šie visuome-

ninio gyvenimo reiškiniai stovi už 'pažangaus pasaulio' ribų.

Tad gerai suprantamas 'pažangios' spaudos apmaudas, kada iš keliolikos asmenų tarpo, kurie pajėgia sudurstyti šokių tokių tekstą, mirtis ima ir vieną iš-rauna.

Bet liūdėti dėl to 'pažangiesiems' netiktų. Ok. Lietuvos rašėivos noriai parūpins

HOUSEKEEPER

child care, cook, light house-keeping. Shaker Hts. home with school aged children and pets, seeks services of a pleasant housekeeper. Live in 5 days a week. Private living quarters. Must drive. Top salary and benefits.

Call Ms Dale, 881-3000, Monday thru Friday 1 to 4 pm. (61-67)

ROOFER, Suburban repair shop, slate work, copper, tin & soldering gutters. Guaranteed 52 wks. 215-TU 7-3050 (61-67)**WANTED JOURNEYMEN** or 1st class skilled **MACHINISTS**

Turret Lathe, Bridgeport operators.

Must have job shop experience. Be able to set up work from Blue Prints & close tolerance. 58 hour week. Paid hospitalization. Pension plan and other fringe benefits.

C.K. Precision Products, Inc. 35761 Curtis Blvd. Eastlake, Ohio 942-1079 (61-63)

LATHE HANDS

Capable of complete set up and run engine lathe. Experienced only. Top salary plus overtime and outstanding benefit package. Contact:

INGERSOLL-RAND CO. 23400 Halstead Farmington, Mich. 313-477-0800 An equal opportunity employer (61-63)**MILLWRIGHTS ELECTRICIANS PIPE FITTERS**APPLY EMPLOYMENT OFFICE MONDAY THROUGH SATURDAY **DETROIT TANK PLANT** 28251 VAN DYKE WARREN Mich.

or Call 539-3000, EXT. 2147

CHRYSLER CORPORATION

An Equal Opportunity Employer

(61-64)

medžiagos. Atvykę iš ok. Lietuvos turistai, bei iš ten grįžę ekskursantai, liudija, kad dabar nekiekvienas gauna teisę rašyti iš užsienio. Tai pasidarė parinktuju privilegija. Ar tai dėlto, kad raštai iš ok. Lietuvos būtų 'kryptingi' ir politiškai 'košer' Nevisai taip. Čia išivėlė atlyginimo už raštus klausimas. Amerikos 'pažangieji' turtingi doleriais. Lietuviai, 'pažangios' spaudos bendradarbiai, pargrįžta namolei, pagal sovietinį standartą, 'pasakiškai' praturtėję. O gi ir tiems, kurie per partinę kontrolę koresponduoja, nubyra ant danties.

Dirbti 'užsienio' presoje Vilniuje pasidarė pelningas biznis. Net pats Justas Paleckis, nusitvėręs už to biznelio, pasidarė beveik kasdienis šveičias bimbiniėje ar jokubkinėje presoje.

'Pažangieji' neturi pamainos, bet tai nereiškia, kad po keliolikos metų 'Laisvė' ar 'Vilnis' uždarys savo duris ir nuleis užuolaidas languose. 'Pažangios' spaudos likimas yra sovietinės kompartijos saujėje. Kol 'pažangieji' valdys stambias savo sąskaitas Amerikos bankuose, tol spurdės Amerikoje visi daugiakalbiai 'pažangieji' leidiniai.

KVIEČIAME PRALEISTI SAVO ATOSTOGAS PIETINĖS NEW JERSEY ATLANTO PAKRAŠČIO GRAŽIAME KURORTE**OCEAN CITY**

mūsų vasarnamyje. Kambariai su tekančiais vandenimis kainuoja tarp 50.00 dol. ir 70.00 dol. savaitei dviem asmenims. Šeimyniška nuotauka, švarus ir rūpestingas patarnavimas. Atidari iki rugsėjo pabaigos.

JONAS JASINSKAS

Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave. Ocean City, N. J. 08226

Telefonai: 399-9871, privatus 399-1221 Area Code 609

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI**MAŽEIK & EVANS**

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNIOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Viesėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

MILL MAN

Woodworking, M/F. Immed opening for 1 person shop in lumber yard. Loc near Center City. Must be experienced. Mr. Arnold (215) HO8-5615 daily. (57-61)

MEAT CUTTER

For small market. Must be willing to handle all phases of general grocery store work. Would consider previous grocer. Near Levittown, Pa. 945-0444 (57-61)

MAINTENANCE PERSON

Local manufacturer requires services of a person w/ mechanical, electrical & boiler experience. All fringes. Salary open (215) 483-3941. (67-61)

MECHANICS. We need 5

mechanics for our shop & road service. Excel. working conditions. Company paid fringe benefits. Top wages. Lift truck exp. desired. Call Herb at (215) 459-8300, Tri State Lift Truck, Inc., Delaware County. (59-65)

NURSE, REG. Full or part

time. 3 PM till 11 PM. Nursing Home in Wyncote. Good wagers & pleasant working conditions. Call (215) TU7-3430. (57-61)

AUTO MECHANICS

Experienced on cars and or trucks. Steady work and some overtime, benefits. Apply

Martyns Towing & Service

29692 Lorraine Rd., North Olmsted, Ohio (61-65)

INDUSTRIAL ELECTRICIAN

4 years industrial experience required. Excellent fringe benefits with overtime available. Tremendous growth opportunities. Apply:

Pan American Chemical
600 Matzinger
419-729-5448
(61-63)

SHOP FOREMAN and SET-UP MAN-LEADER

Warner Swasey & Monarch Lathes. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. For 1st & 2nd shift.

SUPERIOR KENDRICK BEARINGS INC.

313-841-4322.
(61-65)

ISIDEMETINAS IŠRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarplage-Lotah" preparatas sulauko plaukų stikimo, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgaivinti natūralių plaukų spalvą. JIB vartotojai nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Ltg. 8 uncijos 16 savaizių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei. 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerei pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ,

ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

prima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, saldutyvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE, FLOOR 21ST,

(Tarp 51 ir 52 g-vės)

NEW YORK, N. Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

S K Y R I A I:

New York, N. Y. 10003, 45 Second Avenue	Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St.	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127, 331 West Broadway	268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue	278-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1738
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue	372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave.	374-6446
Fort Wayne, Ind. 46808, 1807 Beimeke Rd.	432-0402
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W.	458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave.	365-5255
Hartford, Conn. 06106, 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St.	363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.	261-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard	562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave.	372-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street	472-6387
Paterson, N. J. 07505, 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141, 4925 Old York Rd.	763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 1826 Divisadero St.	346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street	756-6766
Woodhaven, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610, 144 Millbury Street	798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	743-0440

Kolūkio skelbimų lenta...

VIZITAS Į KOLŪKĮ

Kolūkiečiai turi savo privatiškus sklypelius. Jie augina tuose sklypeliuose tam tikrą maisto papildinį, kuris reikalinga šeimai išsilaikyti ant skurdžios, oficialios, kolūkinės dietos. Kaip kitaip galima suprasti tų sklypelių paskirtį? Jeigu kolūkiečiai pakankamai uždirbtų iš tų visų sovietų spaudos garsinimų 'primilžių', 'išdirbių' — kolūkiečiai neleistų laiko savo sklypeliuose.

Kolūkiečiai sugeba, atplėšę nuo savo šeimos, vieną kitą tų sklypelių produktą parduoti. Iš gauto rublio nėra pelno. Bet tai yra skurdaus kolūkiečio biudžeto papildinys. Šitaip gali egzistuoti per pusšimtį metų "vis tobulinamo", "vis mechanizuojamo" kolūkio kumetis.

Prie kolūkinių kontorų kolūkiečiai turi "kolūkių turgus", kur jie vieni kitiems, arba iš kitur atvykusiems, parduoda savo daržoves. Tokie turgūs turi skydus skelbimams segti. Čia Dirva pristato kolūkinį prekybinį 'stendą'. Ką atskleidžia mums toks 'stendas'?

Matom nepaprastą apsilėdimą. Skydas išlūžęs, purve itaisytas, ištrupėjęs. Skelbimas 'tiražas' paskirtas Valstybinės loterijos laimėjimams išvardinti. Pernai Dirva atsakė į 'pažangios' spaudos lietuvių kalba Amerikoje iššūkį. Laisvė ir Vilnis klaidino savo senokus skaitytojus, kad loterijos veikia tik ten, kur gyvena skurdūs žmonės. Tie prosovietiniai leidiniai melavo savo skaitytojams, kad bet kokių loterijų Sovietuose nėra! Tada Dirva įrodė pavyzdžiais, kad "valstybinės loterijos" klestėja klesti Sovietijoje. Per tas loterijas žmonės laimi skurdžius laimėjimus: spynas, pirštines, kojines, radijo aparatukus, etc. Stambūs laimėjimai (automobilis) vienas ant kelių šimtų tūkstančių bilietų.

Iš šios nuotraukos matyti 'tiražo' skelbimą. Tas pat skelbimas pakartotas ir rusiškai. Tai rodo, kad skurdus kolūkio teritorijoje daug rusų. Kas jie? Ar vadovai, ar praeiviai? Ar kolūkiečiai

PIENAS SU BAKTERIJOMIS

Bolševikai rūpestingai rauna iš žmonių sąmonės polinkį į religiją. Marksizmas yra profilaktika prieš religines bakterijas, tvirtina agitatoriai mokyklose ir gamybiniuose susirinkimuose. Tuo tarpu, šio straipsnio tema yra kalba apie kitas bakterijas. Tos bakterijos užteršė sovietinį pieną. Jurbarko rajono Naukaimio kolūkio pienas tėra 57 procentai grynumo. "Tarybų žemės" kolūkio pienas tikrai 13 nuošimčių 'pirmarūšiškumo'. Koks pienas, toks ir atlyginimas už jį, mažas, skurdus, apsunčias kolūkio biudžetą, mažinas melžėjų pajamas.

'Valstiečių laikraščio' korespondentas, matyt ne ką nusimanydamas apie pieno bakteriologiją, nutvėrė Veterinarijos instituto vyr. mokslinį bendradarbį V. Buitvydą ir abu vyrai nuvyko į kolūkių pieno tikrinti.

Atvykę į Naukaimio fermą vyrai griebė pirmą pasitaikiusią melžėją Janiną Maskulaitienę ir pareikalavo pademonstruoti melžimo meną. Revizoriai seka, kaip moteris melžia.

Susijaudinusi, nusigandusi moteris pernelyg ilgai plauna karvės tešmenį. Argi tai įrodymas, kad tai melžimo higienos išlaikymas? Visai ne! Pienas pernelyg ilgai stovi nepridengtame kibire prie karvės kojų. Melžėja eina prie kitų tešmenų ir vėl rūpestingai juos plauna, o ties nepridengtu pienu juodmargė mojoja uodega.

-- Aha! -- sušunka revizoriai iš Vilniaus, kelialapiai

prekių pirkėjai?

Mes matome dar kitą skelbimą. Tas skelbimas nurodo, kad kilnojamas kino-teatras rodys kolūkio patalpose angliską ar amerikonišką kriminalinį filmą. Skelbimo tekstas pakartotas ir rusiškai.

Šis kolūkinio turgaus stenda lanko... vandalai. Jie drasko skelbimus, laužia viską, ką pajėgia sugadinti. Vandalų buvimas faktus matome iš skelbimo išvaizdos. Tarp lentų 'greitai' ir 'šiandien' išlupta visa skydo lenta.

Šis 'kolūkinio turgaus' skydo nagrinėjimas akivaizdžiai rodo tą kolūkinio gyvenimo pusę, kurią sovietinė propaganda rūpestingai slepia nuo turistų akių. Nuotrauka paimta iš humoro žurnalo 'Šluota' (Nr. 10), kur visas tas reikalas pristatomas iš 'linksmų plaučių' pozicijų.

Laikome tą faktą įrodymu, kad kolūkinių problemų medžiaga. Tai žmonių vargų dokumentas ir rusinimo įrodymas.

apsiginklavę, atvykę Jurbarkan, tikrinti pieno bakteriją, — dėl to piene bakterijos, kad išmelžtas pienas stovi nepridengtas po juodmargės uodega!

Vyksta korespondentas ir mokslinis bendradarbis į greitą fermą. Tai Vertimų pieno ūkis. Čia pirmelžia visai jau suterštą pieną. Trylika nuošimčių 'pirmarūšiškumo'. Kur tokį ir dėti?

Jiems ir vėl pavyko: Vertimų fermoje melžia rankomis. Eidamos prie karvių melžėjos nė rankų nenusiplauna. Neplauna ir karvės tešmenų.

— Ar visos karvės sveikos? — klausia revizoriai.

— Jeigu tešmuo. Ištintų, melžėjos pamatytų, — atkerta zootechnikas.

— O jeigu serga karvė slapta mastitu? — nepasiduoda mokslinis bendradarbis, atvykęs iš Vilniaus į Jurbarko rajoną susekti čia 'komunizmo statybos' nerūpestingumą.

Atsakymo nėra. Neplautų tešmenų pienas, nemazgotomis rankomis primelžtas, supilamas į vieną bidoną.

Kas gi teršia pieną? Kas privaro spiečius bakterijų į juodmargių 'primilžių'? Kodėl iš Vilniaus reikia dviem pareigūnams vykti į Jurbarką pieno kokybę tikrinti, lyg Jurbarkas nebūtų pieno reduktazės žinovo? Kur gi tiesioginė pieno fermos administracija?

Į tuos klausimus atsakyti lengva. Tai sovietinės tvarkos, sovietinės burokratijos bakterijos teršia lietuviškų juodmargių pieną.

Faktas, vardai, revizorių nuotykių aprašytas 'Valstiečių laikraestyje'. (bio)

MILLWRIGHT, with Raymond roller mill exp. Excel. sal. & benefits. Intercontinental Cocoa Products, 2500 Broadway, Camden, N.J. (609) 541-2200. (57-61)

WAITRESSES. Must be 21. We need well groomed attractive people. Apply between 8-2 PM. Kelly's Court. Greenwood Ave. & Limekiln Pike. Wyncote, Pa. (215) 885-6070. (57-63)

MECHANIC for construction machinery distributor, perm. work, excel. fringe benefits. Excel. working conds. Exp'd in hydraulic, torque converter, autom. transmissions, & power Train nec. Call 609-235-3800. (61-63)

FOREMAN in plating department. Third Shift. Must have experience in circuit board electroplating, etching, copper, solder, nickel, gold and cuposit. Duties also include ability to supervise 10-12 men. Salary commensurate with experience. Benefits include: CMS, Blue Cross, Major Medical and life insurance.

Contact: MULTI-CIRCUITS, INC.
50 Harrison St.
Manchester, Conn.
(203) 646-3800
(52-61)

FOREMAN

COLD FORMING

Experienced in tool and die, die setup, quality control, employee relations. Steady work. Afternoon shift. Medium sized shop. Livonia, Michigan area.

313 522-0540

8 A.M. to 5 P.M.
(59-61)

Immediate openings

EXPERIENCED MACHINISTS

To \$4.80 per hour.

Must read blue prints and micrometers. Be capable of making own job set up. Excellent paid insurance, holidays, vacations & pension plan

PASSAVANT CORP.

Hwy. 79 & Carson Rd. NW
Birmingham (Pinson Valley)
Ala.

205 853-6290

An equal opportunity employer (59-62)

TOOL & DIE MAKER

INJECTION MOLDING

International company is seeking a highly skilled tool and die maker to complement it's present staff. Individual should be familiar with the latest repair and maintenance techniques, for injection molding tools, including EDM Machines. Must be capable of doing own set-up work and have confidence to work to tolerances of one thousandth.

Unique opportunity to join a new and dynamic company offers highly competitive wages and benefits. 3 locations assistance, plus an opportunity to live in one of the most desirable areas on the east coast.

Qualified applicants may contact Mr. L. L. Boyles 804-247-0107. (61-63)

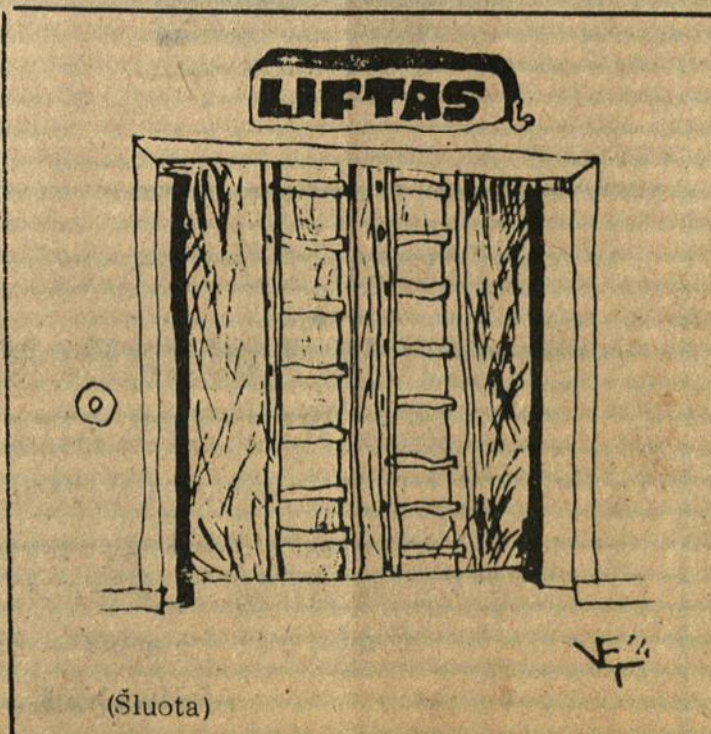
20 MACHINISTS
NEEDED AT ONCE
Day and Night Shift
O.D. AND I.D. GRINDERS
REISHAUER OPERATORS
SPINE GRINDERS
GEAR CUTTERS
INSPECTORS
(In-process and final)
LATHE HANDS
H.C.T. CHUCKER OPERATORS
Must do own set up
Experienced help only. We have a signed four year contract with a leading aircraft engine manufacturer. Top pay and fringes including, Blue Cross, Dental Plan, etc., in a completely modern air-conditioned building. We are currently working a 58 hour week. Contact Mr. Stefanski, 313-773-0450.
CLIPPER INDUSTRIES INC.
29200 Calahan
Roseville, Mich.
(52-61)

TRUCK MECHANICS. International Harvester in Camden has immed. opening for 3 qualified 1st class mechanics. Excel. benefits incl. vac., sick leave, company plan, 11 holidays, etc. Good pay. Choice of 2nd or 3rd shift. Call Mr. Dare (609) 662-5567. An Equal Oppty. Employer. (57-63)

Wanted 1st class skilled WELDERS

Fitter layout for structural work. Experienced need only apply. Full time. 55 to 60 hours per week. U.S. WELDING & FABRICATING INC. 8609 Stone Rd., Independence, Ohio. 524-3800 (57-63)

Jų pačių akimis...

(Šluota)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

REMIKIME JAUNIMO PASTANGAS

Visa lietuviškoji visuomenė ir su svečiais kita-taučiais kviečiama atsilankyti į pirmąjį rudens balių, ruošiamą birutininkių š.m. rugsėjo 7 d. puošnioje Lietuvių Namų salėje.

Programos dalyviai mūsų jaunosios kartos menininkai solistė AUDRONĖ SIMONAITYTĖ iš Chicago ir pianistas VYTAUTAS SMETONA. Akompanuos pianistas VYTAUTAS PUŠKORIUS.

Pavienių kvietimų ar statų sudarymo reikalu prašome kreiptis į Veroniką Nagevičienę, tel. 946-1159 arba vicepirmininkę Izabelę Jonaitienę tel. 381-0930.

Kvietimų kaina 8,00 dol. asmeniui.

Birutininkės

• **STEIGIAMASIS** Clevelando Lietuvių Sodybos susirinkimas įvyks Lietuvių Namų apatinėje salėje sekmadienį, rugpiūčio mėn. 18 d. 12 val. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

• **SLA 136** kuopa š.m. rugpiūčio 18 d. 2 v.p.p. Gaizučių sodyboje, 20230 Miller, Euclid, Ohio, rengia gegužinę. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• **DARBO ŠVENTĖS** DIENA, rugsėjo 2, Lietuvių klubas rengia metinę gegužinę Astorhurst Picnic Grounds, 6990 Dunham Road, į pietus nuo Rockside Road. Gegužinės vieta yra graži ir gerai įrengta. Klubo nariams ir jų šeimoms įėjimas nemokamas. Taip pat vėsus, putojantis alutis veltui. Visi kiti svečiai turės mokėti \$3.00 už įėjimą. Todėl raginame visus iš anksto išsityti nario kortelę.

Gegužinė prasidės 12 val. ir baigsis 10 v. vak. Klubo šeiminingas paruoš skanių valgių. Vaikams bus žaidimai ir varžybos. Šokiams gros Joe Wendel orkestras.

Nuo Lietuvių namų 12 val. išvažiuos autobusas į gegužinės vietą, ir sugrįš 10 val. vak. Kelionė autobusu į abi puses kainuoja \$2.50. Kas nori važiuoti, turi iš anksto užsiregistruoti klubui.

TRADICINĖ GEGUŽINĖ

ALTS-gos Clevelando skyriaus gegužinė Dirvai paremti, turėjusi įvykti rugpiūčio 4 d. nukelta į rugpiūčio 25 d., sekmadienį 1 v. p.p. Įvyks East Shore Park klubo patalpose prie Erie ežero (Nauj. parapijos rajone). Įėjimas iš East Park gatvės galo.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

KVIETIMAS

MALONIAI KVIĘCIAME VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ VIENETIŲ METŲ SUKAKTUVESE, KURIAS ŠVĖSIME ŠESTADIENĮ, RUGPIŪČIO 17, KLUBO PATALPOSE IR APATINEJE SALEJE. BUS SKANI VAKARIENĖ IR ŠOKIAI. UŽ ĮEJIMĄ MOKAMA \$2.50 UŽ ASMENĮ. KAS NORĖS, NUO 5 VAL. VAK. GALĖS GAUTI SKANIĄ VAKARIENĘ, BET UŽ JĄ REIKĖS MOKĖTI ATSKIRAI. ŠOKIAI PRASIDĖS — 8 VAL. VAK.

ATEIKITE SU SAVO BŪCIULIAIS BENDRAI ATŠVĖSTI CLEVELANDO LIETUVIŲ NAUJŲJŲ NAMŲ PIRMASIAS METINES. VISAS SUKAKTUVINIO LINKSMAVAKARIO PELNAS SKIRIAMAS NAUJŲJŲ NAMŲ STATYBOS SKOLAI MOKĖTI.

LITHUANIAN VILLAGE INC. DIREKCIJA

• ŽAIBO TINKLININ-

KĖS dalyvaus vietiniame tinklinio turnyre Brunswick Lake vietovėje rugpiūčio 18 d. 12 val. p.p. Dalyvaus apie 50 komandų. Žiūrovams didžiausias pasirinkimas: 10 žaidimų bus vykdoma tuo pačiu laiku. Galima bus ir piknikauti, maudytis ežere; muzika (Nautius kapela), 25 statinių alaus ir 50 dėžių pepsi lauks atvykstančius. Daugiau informaciją gaukite iš Vytenio Čiurlionio tel. 481-1525.

PRANEŠIMAS ABITURIENTAMS

Š.m. spalio mėn. 5 d. Lietuvių Namuose Clevelande įvyks 6-tasis abiturientų pristatymo balius. Visi lietuviai abiturientai, gyvenantys Ohio valstijoje ir Pittsburgh, Pa. baigusieji šiais mokslo metais aukštesniąsias mokyklas, kviečiami dalyvauti šiame baliuje. Norime įdėti jų atvaizdus Dirvoje ir balius programose. Todėl prašome tuojau ir ne vėliau rugsėjo 15 d. atsiųsti savo fotografijas ir žinias: kur ir kokią aukštesniąją (High) mokyklą baigė, kur ir ką ruošiatės studijuoti. Atvaizdus prašome siųsti L.B. Ohio Apygardos valdybos vicepirmininkui Jūratei Petraitytei — 18112 Landseer Rd., Cleveland, Ohio 44119. Tel. 531-1058.

L.B. Ohio Apygardos abiturientų baliui ruošti komisija

TAVERN with living quarters. Euclid, Ohio area. Everything like new. Very good business.

Geo Knaus Real Estate 481-9300 819 East 185 St.

(61-62)

Brick double, near Our Lady. Air condition. North of the Blvd.

Off East 185th St. Bungalows 3 bedrooms, 1 1/2 bath, divided basement, garage, 30,500.

Geo. Knaus Real Estate 481-9300 819 East 185 St. (61-62)

ISNUOMUOJAMAS butas Naujos parapijos rajone. 3 miegamieji ir kiti patogumai. Telefonas 531-4922.

CUSTODIAN

Light custodial work for second floor only of a small downtown office building. Mon. thru Fri. 8 a.m. to 5 p.m. Salary. References required.

Call: 621-4000

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• **"Lietuvos keliu 1910-1973 m."** Inž. P. Lelio šiais metais išleista atsiminimų knygą 270 psl. Clevelande galima įsigyti pas B. Gaidžiūną, Patria krautuvėje, 794 East 185 Street. Kaina: minkšt. viršeliais 6 dol., kietais — 7 dol.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGPIŪČIO 17 D. Lietuvių Namų ir klubo atidarymo pirmosios metinės, Lietuvių klube ir apatinėje salėje.

RUGPIŪČIO 18 D. SLA 136 kp. gegužinė Gaizučių sodyboje.

RUGPIŪČIO 25 D. ALT S-gos gegužinė, Pelnas Dirvai paremti.

RUGPIŪČIO 25 D. Pensininkų Klubu gegužinė.

RUGSĖJO 2 D. Darbo šventės dieną Lietuvių klubo gegužinė, Astorhurst Picnic Grounds, 6990 Dunham Rd., Walton Hills.

RUGSĖJO 7 D. Pirmas rudens koncertas-balius, Rengia birutininkės.

RUGSĖJO 8 D. 4 v.p.p. Tauros šventė-koncertas, Ruošia LB Clevelando apylinkė.

RUGSĖJO 22 D. Lietuvių Fondo reikalams popietė Lietuvių Namuose.

RUGSĖJO 29 D. Kun. Dzegoraičio 35 metų kunigystės sukakties proga pagerbimas.

SPALIO 5 D. Šeštasis abiturientų pristatymo balius Liet. Namuose.

SPALIO 6 D. V.s. dr. Kesidnaities mirties sukakties minėjimas-akademija.

SPALIO 12 D. Dirvos balius Lietuvių Namų salėje.

SPALIO 26 D. BALFO sukaktuvinis balius Liet. Namuose.

LAPKRIČIO 9-10 D. Lietuvių Dienos, Ruošia LB Clevelando apylinkė.

LAPKRIČIO 23 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas, Rengia LVS Ramovė.

GRUODŽIO 8 D. 4 v.p.p. Lietuvių Namuose Vytauto Puškoriaus piano rečitalis, Rengia Ateities klubas.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių Namuose, Ruošia LB Clevelando apylinkė.

1975 M.

VASARIO 8 D. Tradicinis blynų balius, Rengia Pilėnų tunto skautų tėvų komitetas.

BALANDŽIO 5 D. ALIAS ir Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pavarinis balius Lietuvių Namuose.

BALANDŽIO 19 D. Grandinėlės šventinis vakaras-balius.

BALANDŽIO 26 D. Čiurlionio ansamblio 35 m. sukakties koncertas.

GEGUŽES 16-18 D. Lituanistinio instituto suvažiavimas.

GEGUŽES 24-25 D. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sukaktuvinis seimas ir banketas.

MACHINE ASSEMBLER

EXPERIENCED OR TRAINEE Good pay and benefits for qualified help. Warren location.

313-755-6161

(54-60)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES For all services and all shifts. Good starting salary. Differential for evening and night shift.

ALSO EXPERIENCED ASSISTANT O.R. SUPERVISOR Salary commensurate with experience and ability. Apply call or write to DIRECTOR OF NURSES MEMORIAL HOSPITAL WAYCROSS, GEORGIA 31501

(61-62)

APPLIANCE TECHNICIAN LARGE INDEPENDENT dealer needs experienced white goods servicemen. Prefer Frigidaire and Maytag experience. Suburban area. Excellent salary based on experience and ability. Free hospitalization and uniforms. Call Bill Ward at 404-482-6677 or after 6, 404-466-8133.

AUTO MECHANIC

for fastest growing auto dealer in the Delaware Valley. Front line mechanic, GM experience preferred but not essential. Top pay, fringe benefits, paid vacation. A real growth opportunity with the Northeast's newest dealer, Contact Service Manager, CHIEF Pontiac, Bustleton & Cottman, Phila. Pa. 215-335-1300. (61-63)

ELECTRICIANS CLASS A

Immediate opening on the night shift for an individual who has 6 to 8 years experience as an electrician. We offer outstanding fringe benefits and good starting salary.

Apply Employment Office

CLEVELAND CLINIC 9500 Euclid Ave. Cleveland, Ohio 229-2200 ext. 2906

An equal opportunity employer (60-62)

PLUMBERS CLASS A

Immediate opening on the second shift for a plumber with 6 to 8 years experience. Competitive starting salary and outstanding fringe benefit package offered.

Apply Employment Office CLEVELAND CLINIC 9500 Euclid Ave. Cleveland, Ohio 229-2200 ext. 2906

An equal opportunity employer (60-62)

PAINTERS

Immediate second shift opening for someone with 4 or more years experience. Excellent starting salary and outstanding fringe benefit package offered.

Apply employment office

CLEVELAND CLINIC

9500 Euclid Ave. Cleveland, Ohio 229-2200 ext. 2906

An equal opportunity employer (60-62)

CARPENTERS

Immediate opening for a person with a minimum of 6 years experience in all phases of carpentry. This is a day shift position. We offer an outstanding benefit package and excellent starting salary.

Apply employment office

CLEVELAND CLINIC

9500 Euclid Ave. Cleveland, Ohio 229-2200 ext. 2906

An equal opportunity employer (60-62)

STATIONARY ENGINEERS — Black Seal, gd. sal., hosp., vacation, meals, need. Contact Mr. Miller, betw. 9 a.m. & 4 p.m. (609) 662-7200. (57-61)

TELEVISION TECHNICIAN. For national service co. located in Northeast serving Phila. area. Permanent position, car allowance & benefits. Call (215) 722-4300. (58-63)

YEAR-around outside work. Must have mechanical ability. Mature. Call (215) AD3-1550. (58-62)

JOURNEYMEN MACHINISTS

Should be familiar with standard machine shop equipment, and have experience with automatic machine repair.

Call or send resume to:

MARTIN ELECTRONICS Route 1 Box 500 Perry, Fla. 32347 Attention: Bill Beckman 1-904-584-2634. (59-65)

PLUMBERS — expd in jobbing. Northeast - Frankford area. Call (215) JE5-1359. (58-61)

NURSE, REG. Full or part time. 3 PM till 11 PM. Nursing Home in Wyncote. Good wages & pleasant working conditions. Call (215) TU7-3430. (58-62)

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus. Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5 1/4 %

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6 1/2 % — 7 1/2 %

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDŲTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti į

GEGUŽINĖ

š.m. rugpiūčio 25 d., sekmadienį, 1 val. p.p.

East Shore Club patalpose prie Erie ežero

MALONIAI PRALEISITE LAIKĄ IR SAVO ATsilankymu
PAREMSITE DIRVĄ

Įėjimas iš East Park gatvės galo.

ALT S-gos Clevelando skyrius

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Florida paskutinių laikų vis daugiau ir daugiau apsigyvena lietuvių menininkų. Miami lietuvių klubo salės scenoje neseniai susitiko dvi Lietuvos operos solistės: Antanina Dambrauskaitė ir Juozė Kristolaitytė-Daugėlienė.

● AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO banketas įvyks šeštadienį, rugsėjo 28 d. 7:00 v.v. Pick Congress viešbutyje. Bilietus jau galima išgyti pas banketo vedėją Oną Gradinskię, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill. 60632, tel. FR 6-1998. Kaina \$12.50 asmeniui.

PATIKSLINIMAS

Algirdo Budreckio straipsnyje apie Lietuvos gen. konsulą Joną Budrį (Dirva nr. 58), klaidingai parašyta jo tikroji pavardė – Palubinskas. Turi būti Polovinskas.

NEOLITUANŲ ŽINIAI

Pranešame, kad dėl mažai užsiregistravusių į stovyklą, šiais metais neolitu-
anų stovykla neįvyks.

Korp. Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

● DR. ANTANAS BUTKUS, spalio 20 New York Kultūros židinio mažojoje salėje skaitys paskaitą tema – širdies ligos ir jų priežastys. Paskaitą ruošia ALT S-gos 11-sis Richmond Hill skyrius.

PADEKIME NASLEI

Lotti Vaitiekūnienei Vokietijoje gauti pensijai reikalingi liudininkai, kurie galėtų paliudyti apie jos vyro Valterio Vaitiekūno tarnybą 1927-33, o gal ir vėliau, gusarų pulke karininku, 1934-37 teismo kandidatu, 1937-39 prokuroro pavaduotoju ir 1939 prokuroru Šiauliuose. 1940-41 V. Vaitiekūnas buvo sovietų suimtas, 1941-45 tarnavo vokiečių kariuomenėje karininku.

Rašyti: Frau Lotti Vaitiekūnas, D-4420 Goesfeld, Schuetzenring 42, West Germany.

Inž. Jonas Jurkūnas

Pianistė R. Apeikytė.

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MINĖJIMAS LOS ANGELEJE

Sol. Janina Čekanauskienė.

Š.M. RUGSEJO 8 D., SEKMADIENĮ.

Lietuvos Respublikos Prezidento ANTANO SMETONOS 100 metų gimimo ir 30 metų mirties sukakčių minėjimas, rengiamas Los Angeles lietuvių organizacijų komiteto, įvyks š.m. rugsėjo 8 d., sekmadienį. Iškilmingos pamaldos 10 val. 30 min. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

Minėjimas-akademija įvyks po pamaldų 12 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys inž. JONAS JURKŪNAS iš Chicago.

Meninę programą atliks sol. JANINA ČEKANAUSKIENĖ ir pianistė RAIMONDA APEIKYTĖ.

Po programos Lietuvių Tautinių Namų salėje bendri pietūs. Pietų kaina \$4.00 asmeniui. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

RENGIMO KOMITETAS

Juno Beach Floridoje pirmieji isikūrę sumanūs lietuviai prekybininkai Tomkai, šiuo metu sėkmingai tvarką 'Sapphire Sea' motelį, plečia vasarvietę, išgydami naujus sklypus. Nuotraukoje Albina ir Vytautas Tomkai apžiūri naujai išgytą žemės plotą prie Fort Lauderdale.

IEŠKAU

norinčių kartu praleisti žiemas atostogas Daytona Beach, Floridoje. Esu 75 m amžiaus ir turiu didelį gražų namą. Rašyti: Mrs. M. Paulauskas, 903 State Ave., Holly Hill, Fla. 32017.

BALTIC APTS. CONDOMINIUMS

506-71st Ave. St. Pete Beach, Fla 33706. 1 and 2 bedroom apts. beautiful, modern, De Luxe; near beach, stores and transportation. Small complex, low maintenance fees. Adults, no pets. Brokers invited 24,500 and up. Tel. (813)360-8766.

Wanted at once experienced

OFFSET PRESS OPERATORS

Excellent opportunity for the following: Experienced offset press operators to run high quality multi-color jobs on one and two color Heidelberg presses. Excellent wages, company paid pension plan, life and health insurance. Apply in person at:

INDUSTRIAL PRINTING
Industrial Printing Co.
1635 Coining Dr., Toledo
or call 476-9101 (61-67)

BRANGIAI IR AMŽINOS ATMINTIES

MOTINAI

LIETUVOJE MIRUS, DUKRAI EMILIJAI
JURKEVIČIENEI, ŽENTUI JUOZUI IR
ARTIMIESIEMS NUOŠIRDŽIĄ UŽUOJAU-
TĄ REIŠKIA

STASĖ IR PRANAS BASČIAI

A. A.

BRANGIAI MOTINAI LIETUVOJ MIRUS,
SŪNUMS

LEONUI, KAZIMIERUI, STASIUI
RALIAMS,

BEI JŲ ŠEIMOMS REIŠKIAME ŠIRDIN-
GIAUSIĄ UŽUOJAUTĄ IR DRAUGE
LIŪDIME

V. E. RAČKAUSKAI

TOOL AND DIEMAKERS

All around journeyman tool & die maker. Several years varied experience, must be able to handle large variety of new & repair tooling for small company. Good working conditions. Company paid benefits. Call or apply 946-5727

THE MILL-ROSE COMPANY

7995 Tyler Blvd.
Mentor, O. 44060
An equal opportunity employer (61-62)

WELDER. Exp'd mig welders needed for growing, metal fabrication co. Must be able to read prints and work alone. Aeroutulise Inc. 1574A Bridgewaer Rd., Cornwell Heights, Pa. 638-7473. (61-63)

MAINTENANCE MAN with background in electrical or mechanical repairs. For maintenance position with a private school. Please call (215) TE9-3100. Extension 30. (61-65)

Tapkite knygos 'TAUTINĖS MINTIES KELIU' mecenatu ar rėmėju

----- Iškirpti -----

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINEI SAJUNGAI
87-80 96th St.
Woodhaven, N. Y. 11421

"Tautinės minties keliu" knygą užsiprenumeruoju kaip

- ☐ mecenatas\$100.00
☐ garbės prenumeratorius\$ 50.00
☐ prenumeratorius rėmėjas\$ 20.00

(Čekius rašyti National-Lithuanian Society of America, Inc. vardu).

Priedu čekį sumoje \$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

OPPORTUNITY FOR RN's

PUT YOUR KNOWHOW WHERE ITS NEEDED MOST:

Experienced RN's — we have medical, surgical and Intensive Care Unit openings on all shifts — no rotation — full or part time. Salaries competitive. Differential for evening & night shifts.

CONTACT OUR PERSONNEL DEPT.
216-791-2600 Ext. 293 (Long Distance, Call Collect)

THE WOMAN'S GENERAL HOSPITAL
1940 East 101st. St., Cleveland, Ohio 44106 (54-61)

NAUDOKITES PIGESNE KAINA!

SKUBEKITE REGISTRUOTIS RUDENINEI
EKSKURSIJAI I LIETUVĄ

SPALIO MĖN. 2 DIENĄ — 15 dienų kelionė — Grupė Nr. 10

Registracija priimama iki rugsėjo mėnesio 1 dienos
(Maskva, Vilnius, Kaunas, Ryga, Leningradas, Helsinkis)

IS NEW YORKO — \$832.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

IS CHICAGOS — \$944.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

PLANUOKITE SAVO ATOSTOGAS 1975 METAMS:
KELIAUKITE SU LIETUVIŲ EKSKURSIJA:

Vasario mėn. 8 dieną — EKSKURSIJA I HAWAJUS — 4 salos, 15 dienų kelionė \$750.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

Vasario mėn. 15 dieną — EKSKURSIJA I MEKSIKĄ — 7 dienų kelionė — \$85.00 asmeniui (3 naktys Mexico City, 4 naktys Acapulco)

Kovo mėn. 10 dieną — EKSKURSIJA I SVENTĄ ŽEMĘ IR GRAIKIJĄ — 10 dienų kelionė \$939.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

Balandžio mėn. 19 dieną — SVENTŲ METŲ EKSKURSIJA I ROMĄ — 11 dienų kelionė \$659.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

PRICES & AIR FARES SUBJECT TO CHANGE. RATES QUOTED BASED ON TARIFFS AND EXCHANGES IN EFFECT AUGUST 1, 1974.

DĖL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RAŠYKITE:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sudarome reikalingus iškviatimo dokumentus. Taip pat teikiame informaciją kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus; parduodame lėktuvų bilietus, parūpiname reikalingas visas.